

DIRVA

LAIMĖTI AR PRALAIMĖTI?

DISKUSIJOS DĖL VIETNAMO KARO TĖSIASI TOLIAU. — ARTEJĄ RINKIMAI JAS DAR DAUGIAU PAGYVINS IR KARTU DIDĖJA BAIMĖ, KAD AMERIKA TĄ KARĄ GALI PRALAIMĖTI NAMŲ FRONTE.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Keyes Beech, ilgametis chicagieško Daily News korespondentas Azijoje neseniai grįžęs iš Vietnamo, praeitą šesťadienį priminė savo 1965 metais bandymą išvaizduoti Hanoi pažiūrą į tą karą. Hanoi, anot jo, todėl tęsia tą karą, kad tikisi jį laimėti politiškai. Jei karo veiksmai nusitęstų iki 1968 m. rinkimų, amerikiečiams tas karas bus taip įgrisęs, kad iškils 'naujas Eisenhoweris', kuris pasakys: 'aš einu į Vietnamą ir baigsiu karą'. Beech rašo:

"Tada (1965 m.) man atrodė, kad Hanoi baisiai suklydo. Šiandien, tris savaites paviešėjus JAV aš jau neesu toks tikras".

Ir tai ne dėl demonstracijų, ar kokių ekscentrikų išsišokimų, bet dėl to, kad milijonai gerų, inteligentiškų amerikiečių vis dar ieško atsakymo Vietnamo problemoje ir pasigenda aiš-

kios vadovybės, jos nesusilaukė iš prezidento Johnsono, kuriam vis mažiau pasitiki.

Tą amerikiečių 'savo sielos ieškojimą' pastebėjo ir garsusis britų istorikas Arnold Toynbee, kuris londoniškiam Observer tarp kitko rašo:

"Turbūt kiekvienas amerikietis, prezidentu Johnsonu pradedant, apgailestauja JAV išvėlimą į tą karą. Kiekvienas amerikietis griebtųsi bet kurios prieinamos priemonės, kad tą karą baigtų, tačiau toks karo pabaigimas, kuris galėtų būti aiškinamas pralaimėjimu yra priimtinas tik mažumai, kuri šiuo metu yra labai nedidelė".

Prie to prisideda faktas, kad karo veiksmai JAV esą naudingi ūkiškai ir jei kas nuo jų nukentia, tai tik mažuma, gal kokie 10 ar 20% visų gyventojų, kurių gyvenimo lygio pakėlimui būtų išleidžiama daugiau, jei nebūtų Vietnamo karo.

Dvysiskai tačiau Amerikoje vyrauja ne iš žydų ar katalikų religijų išplaukusios tradicijos, bet protestantų - puritonų. O puritoniška dvasia yra nuolatinė įtampa tarp ištikinimo, kad esi teisingas ir savęs kritikuojimo, tylaus nusileidimo ir garbingumo (perpetual state of tension between selfrighteousness and self-criticism, acquisitiveness and generosity). Pagal puritonišką galvojimą, pasisekimas yra laikytinas teisingumo įrodymu, o nepasisekimas laikytinas nuodėmės paseka. Amerika gali tą karą laimėti, todėl dauguma amerikiečių ir mano, kad tai reikia pasiekti nepaisant pergalės kainos. Be to, amerikiečiai į karą Vietnamu žiūri kaip į dalį ko-

vos su komunizmu, o komunizmas yra baidas ir tiems amerikiečiams kurie šiaip nėra linkę kisti į užsienio reikalus, nes kur komunizmas nekeltų savo galvos, jis sudaręs grėsmę amerikiečių gyvenimo būdai (it is threat to the American way of life).

Toks Toynbee aiškinimas leidžia lengviau suprasti kai kurių amerikiečių 'nepatriotišką elgesį', jis išplaukia iš tradicinio galvojimo ir Amerikos konstitucinės santvarkos, kurios tikslas neleisti valdžiai išgalėti ir tam reikalui valdžia buvo laikoma pusiau suparalizuota. Tai turėjo savo gerų pusių anais laikais, kada Atlanto ir Pacifiko vandenynai Ameriką saugojo nuo visų galimų užsienio priešų. Šiandien padėtis yra visai kitokia. JAV visame pasaulyje turi savo interesus ir kai kas net ižiūri, jog JAV vis daugiau pasiima sau senosios Romos imperijos vaidmenį. Anot Toynbee, tokia rai- da tačiau nereikia laimėjimo, bet greičiau tik pralaimėjimą. Jo nuomone, taiką ir gerovę pasauliui gali užtikrinti tik JAV - Sovietų Sąjungos bendradarbiavimas, visai užmirštant bet kokią ideologiją. Jistikisi, kad ir Sovietijoje jau eina arba bent netrukus prasidės panašios diskusijos kaip Amerikoje. Karas Vietname galis būti tuojau užbaigtas, jei JAV tą karą laikytų ne komunistų agresiją, bet tik tautiniu apsigynimu. Monolitinis komunizmas, anot Toynbee, esąs tik išvaizdavimas (a hallucination), politinė realybė esanti visame pasaulyje viešpataujantis nacionalizmas.

Toynbee galvosena yra artima visai eilei amerikiečių ir tai padidina pavojaus, kad Vietnamo karas gali būti pralaimėtas namų fronte. Ryškus pavyzdys yra respublikonų politikos komi-

(Nukelta į 2 psl.)

Pabaltijo Moterų Tarybos 20 metų sukaktį švenčiant New Yorke balandžio 30 d. garbės viešnios ir svečiai su vadovybe. Prieky Pabaltijo valstybių jaunimas tautiniuose rūbuose. Antroje eilėje iš kairės: PMT pirm. G. Žilionienė, Vėbrienė, vidury GFWC prezidentė Mrs. C.L. Pearce.

L. Tamošaičio nuotrauka

PABALTIO MOTERŲ TARYBA ATŠVENTĖ 20 METŲ SUKAKTĮ

E. ČEKIENĖ

Š.m. balandžio 30 dieną, Estų Namuose, 243 East 34 St., New York Pabaltijo Moterų Taryba iškilmingai atšventė 20 metų savo veiklos sukaktį.

Tarybai pirmininkauja kasmet iš eilės kiekviena tautybė. Šiemet vadovavusi estė Mall Jurma sukakties proga padarė pranešimą apie išteigimo istoriją ir savo kadencijos metų laikotarpįje atliktus darbus, pažymėdama, kad išsiuntė apie 300 laišku senatoriams, kongresmanams ir kitiems politikams Pabaltijo valstybių reikalais.

Iš estės tą dieną perėmusi pareigas lietuvių atstovė Galia Žilionienė savo žodyje nušvietė PMT kūrimosi sąlygas, pažymėdama, kad lietuvių vienos kovodamos už Lietuvos laisvę tremtyje, Vokietijoje, pasijuto vienišos ir silpnos, todėl pasitarė su latvėmis ir estėmis priėjo išvados, kad veikdamos bendromis jėgomis turės daugiau galimybių pasitarnauti prarastos tėvynės okupanto padarytų begalinių skriaudų kėlimui svetimame krašte, dau-

giau simpatijų bei draugų gytį. 1947 m. kovo 8-9 d.d. išteigė bendrą Pabaltijo Moterų Tarybą Esslingene, Vokietijoje, kuri vėliau savo veiklą išplėtė pristeigusi visą eilę klubų, kurių šiuo metu yra septyniolika visuose laisvojo pasaulio kraštuose. Jų tikslas nėra vien kova už savo tautos laisvę, sakė Žilionienė, bet ir kultūra, lietuvių tautinumas, dėmesys jaunimui ir kt. Pirmoji pirmininkė buvo B. Novickienė.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo dr. A. Budreckistėma "Sovietų pastangos panaikinti Lietuvos suverenumą". Jis nušvietė dabartinį Lietuvos klausimą stovį laisvame pasaulyje, nurodydamas okupanto pastangas ir žygius, kad Vakaraipripažintų jų išvirtinimą Lietuvos žemėje bent de facto. Sovietai pradėjo stiprią akciją sakė jis, prieš lietuvių išeivijoje, ypač tuos, kurie veda tvirtą ir griežtą diplomatinę ar propagandinę akciją prieš juos, bando suskaldyti, suniekininti, į išeivių eiles infiltruoti savo šnipus, skatina lankytis Lietuvoje, ieškopadėjėjų bendradarbiavimo tiltų statymui. Jiems reikalinga įrodyti pasauliui išeivijos plačių ryšių palaikymą su Lietuva. Jie bando panaudoti savo naujai pavienius lankytojus bando atgauti nepriklausomos Lietuvos fondus užsienyje ir tuo būdu netiesiogiai gauti Vakaru pripažinimą de jure ir t.p.

Mrs. C. L. Pearce, GFWC tarptautinės moterų organizacijos prezidentė, savo žodyje padarė trumpą apžvalgą apie pavergtų tautų padėtį ilgiau sustojo prie lietuvių, paminėdama B. Armonienės "Palik ašaras Maskvoje", su kuria jos

vadovaujama org-ja buvo gerai supažindinta vėlionės L. Bieliukienės pastangomis. Be to, ji priminė pernai mirusią nepaillstamą PMT darbuotoją Ligiją Bieliukienę, kuri buvo išrinkta į šios tarptautinės GFWC org-jos vadovybę ir per trumpą laiką sugebėjo paklikti joje savo didėlinąšą. Ponia Pearce priminė savo dalyvavimą Vasario 16 proga Lietuvos Pasiuntinybėje Washington, kur ji buvo mūsų Atstovo J. Kajecko ir ponios maloniai priimta.

Paskaitas skaitė taip pat latvių ir estų atstovės savo tautų klausimais.

Ilgėsniau žodžiu sukakties proga sveikino Lietuvių Moterų Federacijos Klubų pirmininkė V. Jonuškaitė-Leskaitienė.

Minėjime dalyvavo ir sveikino visų trijų Pabaltijo tautų garbės svečiai. Iš lietuvių žodį tarė Generalinis Konsulas V. Stašinskas, LLK pirminkas V. Sidzikauskas, Vliko vardu J. Audėnas, New Yorko ALT dr. A. Budreckis ir kt.

Po oficialios dalies jauna solistė estė I. Patrason-Ains puikiai išpildė keletą dainų ir arių, akompanuojant J. Vaska-Zacharski. Vėliau estės perduodamos "valdžią" lietuviams paruošė puikias vaišes. Tautiškais drabužiais svečius priiminėjo visų trijų Pabaltijo tautų jaunosios kartos atstovės: iš lietuvių Zandanavičiūtė ir Kregždytė.

Ten pat salėje buvo suarušta kiekvienos tautos atskira parodėlė ir tenka pripažinti, kad lietuvių kampelis buvo turtingiausias. V. Šileikienės ir dr. M. Žukauskienės pastangų dėka. To kampelio svarbiausią dalį sudarė vėlionės L. Bieliukienės įvairių gintarų kolek-

(Nukelta į 2 psl.)

IŠ VISO PASAULIO

● OHIO VALSTIJOS SENATAS priėmė įstatymą, kuriuo draudžiama laikyti padegamąsias bombas. Tokios bombos pripildytos bombos dažniausia naudojamos miestuose negrūriaušiu metu.

● 14 NATO priklausančių valstybių gynybos ministerių konferencija nutarė instruktuoti vyr. štabo karius, kad jie NATO strategijos planus peržiūrėtų ir pergrupuotų atsižvelgiant į atlyžius Rytų - Vakarų santykius. Girdi, nebesitikiama tiesioginio užpuolimo iš Rytų pusės, tik reikią saugoti atvirus šonus Turkijos ir Graikijos pasieniuose.

Prancūzijos atstovas pareiškė, kad jo atstovaujama kariuomenė norėtų dalyvauti šių metų NATO manevruose, nežinrnt, kad toji kariuomenė iš NATO priklausomybės atitraukta.

● DRAGIŠHA KASKOVIČ, prisipažino dalyvavęs Jugoslavijos pasiuntinybės ir konsulatų buveinių bombardavime JAV ir Kanados miestuose. Jo pareiškimu, bombardavimai buvo atlikti propagandos sumetimais.

● JEAN-PAUL SARTRE tvirtina, kad viceprez. H.H. Humphrey įtikinęs prez. de Gaulle neleisti Bertrand Russell, anglių rašytojui, "karo nusikaltėlių teismą" vykdyti Paryžiuje. Kaip žinia, tas "teismas", kaltinąs karius Vietname, vyksta Stockholme.

● UNIJOMS LAIMINT vis didesnes algas įvairių sričių darbininkams, niekas nesistebi prekų kainų kilimu.

● VIENAS JAV SENATORIŲ išsireiškė, kad prez. Johnsonui reikalingas "atpirkimo ožys" įklimpimui Vietname pateisinti. Tokio "atpirkimo ožio" vaidmeniui geriausiai tinkąs gynybos sekretorius McNamara.

● SOV. S-GA siunčia ne tik moderniškesnius ginklus į Kubą, bet ir "karinius patarėjus", kurių jau priskaitoma visas tūkstantis. Amerikoje guodžiamasi tuo, kad sovietinėse raketose nesą atominių užtaisų.

Ma o: -- Jūs neprivalote pirkti, aš tik noriu pademonstruoti!

TEISININKUI JONUI MERKUII 75 METAI

Jau apie 17 metų Hartforde gyvena Nepriklausomos Lietuvos teisininkas (tardytojas, prokuroro padėjėjas, apygardos teismo narys) Jonas Merkys, kuriam šių metų vasario 10 d. suėjo 75 metai amžiaus.

Jonas Merkys yra gimęs Južintų miestelyje, Rokiškio apskr. Ten jo tėvas su klebonu Dižulskiu platino rusų draudžiamą spaudą, daugiausia maldaknyges. Tuo laiku, sako, rusų žandai pamaldų metu įsibraudavę į bažnyčias ir atimdavę iš žmonių maldaknyges, o juos ištremdavę Sibiran. Toks nežmoniškas rusų elgesys su besimeldžiančiais žmonėmis ir tėvo su klebonu lietuviškų knygų plati-

nimas, be abejo, turėjo didelės įtakos jaunam berniukui Jonui Merkiui ir tai vėliau atsiliepė jo lietuviškam patrijotiniam nusiteikimui.

Po kiek laiko Jono Merkio tėvai Obelių valsčiuje pirko ūkį. Kadangi vietoje mokyklos nebuvo, tad pradinę mokyklą J. Merkys baigė Ilukštoje. Gi gimnazi-

Gyvendamas Rokiškyje, 1925 metais susituokė su Stase Grinkevičiute, Rokiškio teisėjo Grinkevičiaus dukterim.

Vėliau J. Merkys buvo paskirtas Panevėžio prokuroro padėjėju, o per II Pas. karą, vokiečių okupacijos metu, -- Panevėžio Apygardos Teismo teisėju, ir tose pareigose išbuvo iki antros rusų okupacijos. Gyvendamas Panevėžyje J. M. bendradarbiavo "Panevėžio Balse", parašydamas straipsnius iš teisės srities ir kitais klausimais. Artinantis 1944 m. rusams, pasitraukė su žmona į Vokietiją. Gyveno Luebecke ir kitose lietuvių stovyklose. Kaip gyvenęs anglų zonoje, buvo tarpininkas tarp anglų valdžios ir lietuvių tremtinių. Be to, keletą metų buvo lietuvių stovyklose komitetų pirmininku.

Į šį kraštą J. Merkys su žmona atvyko 1950 metais. Iš pradžių jis dirbo prie tabako, pasikui 8-rius metus -- St. Frances ligoninėje.

Jonas Merkys, kaip ir jo žmona Stasė, yra sąmoningi lietuviai: prenumeruoja ir skaito lietuvišką spaudą, aukoja Lietuvos laisvinimo bei kitiems lietuvių reikams. J. ir S. Merkių testamentu Lietuvių Fondui yra užrašę \$1,000.00. Tai gražus pensininkų pavyzdys. Juodu ir anksčiau Lietuvių Fondui yra aukoję.

Linkiu Jonui ir Stasei Merkiams geros sveikatos, kad galėtų sulaukti dar daug saulėtų dienų.

J. Bernotas

Jonas Merkys atšventęs 75 metų amžiaus sukaktį.

ją baigė ir teisės mokslus ėjo Petrapilyje.

1920 m. J. Merkys grįžo į Lietuvą, ir čia atsikūrusios Lietuvos Teisingumo Ministerija pasikyrė jį teismo tardytoju Utenoje. Paskui toms pačioms pareigoms buvo perkeltas į Rokiškį.

REIKŠMINGOS SUKAKTIES KONCERTAS

Šių metų balandžio mėn. 23 d. Evangelikų Liuteronų Tėviškės bažnyčioje, Chicagoje įvyko metinis giesmių vakaras ir drauge buvo atšventas parapijos choro 15 metų gyvavimo sukaktis. Šio choro organizatorius buvo Martynas Lacytis, kuris chorui vadovavo apie 6 metus, savo dvasiniu judrumu išlaikęs lietuvišką giesmę gyvą daugelio lietuvių širdyse. Dabar jau 9 metai kaip šiam chorui vadovauja kitas energingas dirigentas -- Jurgis Lampsatis. Svarbiausia, kad šie dirigentai sugebėjo savo choristams išiebti meilę giesmei. Yra choristų, kurie 15 metų dainuoja šiam chore: Lilija Buntinienė, Jonas Jurksaitis, Marija Naurienė, Zelma Žemaitytė -- Juškenienė, Aldona Buntinaitė, Jurgis Kasiu-

tuvių širdyse. Dabar jau 9 metai kaip šiam chorui vadovauja kitas energingas dirigentas -- Jurgis Lampsatis. Svarbiausia, kad šie dirigentai sugebėjo savo choristams išiebti meilę giesmei. Yra choristų, kurie 15 metų dainuoja šiam chore: Lilija Buntinienė, Jonas Jurksaitis, Marija Naurienė, Zelma Žemaitytė -- Juškenienė, Aldona Buntinaitė, Jurgis Kasiu-

Tėviškės parapijos Chicagoje choras balandžio 23 d. atšventė 15 metų gyvavimo sukaktį. Nuotraukoje dalis choristų ir svečių pagerbiino kavutės metu. Iš kairės: Praturmė Ragienė, parapijos klebonas kun. Ansas Trakis, muzikė A. Stephens, komp. Vladas Jakubėnas, kavutės pravedėjas Leonas Gružas, kun. P. Dilys, kun. Stasys Neimanas, kun. J. Pauperas ir kt. M. Nagio nuotrauka

lis, Antanas Jankus ir Bronė Variakojienė. Leonas Gružas nuolatinis choro dalyvis ir jo darbų rėmėjas. 1952 m. suorganizavęs pučiamųjų instrumentų ratelį nuolat talkininkauja bažnyčios pamaldoms ir chorui.

Šiai parapijai jau ilgus metus sėkmingai vadovauja kunigas Ansas Trakis. Jis yra Tėviškės bažnyčios parapijos siela, kuris nuolat gyvu žodžiu, pavyzdžiu, veikla rūpinasi ne tik parapijos dvasiniais reikalais, bet ir lietuviybės palaikymu mūsų jaunomenės ir mūsų pačių tarpe. Jis yra geras kalbėtojas -- pamokslininkas, mokantis giliai įvelgti Evangelijos dvasią ir jos minčių didybę gyvai supinti savo žodyje su kasdienybės gyvenimu.

Taip vadinami "Giesmių Vakarai" Tėviškės parapijoje kasmet vis įgyja didesnę populiarumą ir lietuviams pasidaro labai mėgiami. Į šį koncertą susirinko pilna parapijos bažnyčia įvairių tikybų žmonių pasiklausyti gerai disciplinuoto, dirigento Jurgio Lampsatis vadovaujamo choro. Programa neperkrauta, vykusiai sustatyta ir sklandžiai pravesyta. Joje girdėjome J.S. Bacho, L.v. Beethoveno, Glucko, Mozarto, Ch. Gounod, S. Adams, Valterio Banaičio, C. Franko, V. Jakubėno, J. Strolios kūrinus. Jau pirmojoje Beethoveno giesmėje "Garbė Aukščiausiam", palydint pučiamųjų instrumentų grupei, choras užsirekomendavo kaip darniai skambantis, balsingas vienetas. Dar geriau praskambėjo J. Strolios "Parveski Viešpatie" su solistu A. Grigu giesmė ir V. Jakubėno nauja chorinė

Septynių skirtumų galvosūkis

Kopijuodamas piešinį, dailininkas tyčia padarė septynias klaidas. Palyginkit abu piešinius ir bandykit surasti tuos septynius skirtumus. Teisingą sprendimą rasite šiame numeryje kitos vietos.

kompozicija, pagal liaudies giesmės temą "Štai aš čia Garbės Karaliau", dedikuota Tėviškės parapijos chorui 15 m. veiklos sukakčiai paminėti. Šią kompoziciją vertėtų atskirai panagrinėti, tik čia trumpai tenka pastebėti, kad kompozitorius iš 4 taktų originalios liaudies melodijos sugebėjo sukurti labai idomią harmoniją ir melodiją išvystytą kompoziciją. Ji nėra chorui lengva išmokyti. Tenka dėlto pasidžiaugti dirigento J. Lampsatis ir viso choro pastangomis šią kompoziciją patiekti klausytojams aukštesniame muzikiniame lygyje.

Choro koncertą idomių paįvairino B. Variakojienės ir L. Gružo duetas. Solistų Praturmės Ragienės-Krasauskaitės ir Algimanto Grigo dainavimas šiame koncerte klausytojams paliko labai teigiamą įspūdį.

Trompečių duetas atliko S. Adamso kompoziciją "Šventas Miestas", pritarė kiti pučiamieji instrumentai ir pianinu Verneris Česna.

Prieš koncerto pabaigą kun. A. Trakis, kalbėdamas apie giesmių reikšmę mūsų gyvenime, ypač gyvai išryškino ir įvertino visus choro da-

lyvius, kurie palaiko lietuviškos giesmės gyvybę, ją puoselėja ir skleidžia mūsų tarpe. Giesmės pagalba gyvosios eukumenijos dvasia jungia mus lietuvius, nežiūrint tikybės skirtumo, į vieną bendrą šeimą.

Komp. V. Jakubėnas solo vargonais atliko preliudą ir koncerto užbaigai -- postliudą.

Po koncerto visi svečiai buvo pakviesti vakarėčiui. Pobūviui vadovavo Leonas Gružas.

Antanas Nakas

PABALTIOJIMO MOTERŲ...

(Atkelta iš 1 psl.)

cija. Minėjime dalyvavo ir eilė lietuvių klubų vadovybės narių iš toliau: Vebrienė, Židonytė iš New Haven, Conn., Valiulienė iš Waterburio ir k. O taip pat garbės pirmininkė p. Regina Budrienė.

Naujoji PMT pirmininkė G. Žilionienė ir LMCF pirm. V. Leskaitienė birželio 2 dieną vyks į GFWC suvažiavimą San Francisco, Calif.

Skaityk ir platink DIRVĄ

VOCATIONAL GUIDE

SEEING LOVING AND SERVING CHRIST in the HOMELESS and HELPLESS

By caring for the aged and by mothering neglected children SISTERS OF THE DIVINE HEART OF JESUS Write to the PROVINCIAL MOTHERHOUSE nearest you 10341 Manchester Rd. St. Louis, Mo. 63122

PLANINGAS TAUPYMAS

- Pmių taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

PASKOLOS

perkant namus daromos ilgiamis terminams ir prienamais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60602
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Skaitytojo žodis

Pažvelgus į Dirvos pajamų ir išlaidų apyskaitą, kiekvienais metais pirmąją pajamos iš prenumeratų, po to seka skelbimų, spaustuvių pajamos ir kt. Taigi, skaitytojas savo prenumerata sudaro pagrindinį laikraščio pajamų šaltinį, kurį paremia ir papildo skelbimai ir kt.

Komerčiniai paremtos spaudos pajamų didesnę dalį sudaro tik skelbimai, bet mūsų sąlygoje didesnis skelbimais užimtas plotas sukelia skaitytojuose tik nepasitenkinimą. Tai nereikia, kad lietuviškoji spauda atsiribtų nuo skelbimų. Ne. Tik skelbimų procentas, lyginant su tekstu, yra toks, kad kitų leidėjų akyse kartais darosi nesuprantama, kaip toks laikraštis išsilaiko, neturėdamas bent 50% viso turinio užpildyto skelbimais.

Skelbimai, kaip stambus pajamų šaltinis, rūpi visiems laikraščiams ir jų leidėjams. Bet jų kiekis priklauso nuo tiražo dydžio. Tiražopakėlimas reiškia visų sudėtinės pastangos ir rūpestį tiek laikraščio turiniu, tiek kitokiomis imonomis priemonėmis pakelti skaitytojų skaičių.

Dirva ilgesnį laiką jau bando savo prenumeratorius paskatinti, kad jie suteiktų Dirvos nekaitančiųjų adresus. Tokius adresus gavę, siunčiame laikraštį susipažinimui 2 savaites nemokamai. Vieni iš susipažinusių laikraštį užsisako, kartu gailėdamiesi, kad anksčiau niekas nepasidė, kiti randa įvairių priežasčių nuo prenumeratos atsisakyti. Vieni jų atsisako trumpu "ne", kiti iš viso neatsiliepią, tretį sako, ko siunti, jei neprašiau, ketvirtį kiek plačiau paaiškina atsisakymo priežastis.

Vieną būdingesnių laišku čia leidžiame sau panaudoti, kaip išidėmetiną pamoką ne tik Dirvos, bet ir kitų laikraščių redakcijoms, o taip pat ir tiems jų bendradarbiams, kurie savo straipsnius ir korespondencijas piškina kaip aplinkraščius visiems laikraščiams, arba kuri nors straipsnį laiko tokiu svariu, kad visi laikraščiai privalo jį atsispausdinti.

Girdėjau kalbant, ir laiškuose teko skaityti, jog yra lietuviškų laikraščių skaitytojų, užsiprenumeravusių tik vieną kurį nors pagrindinių laikraščių. Kiek jų yra, sunku pasakyti, bet ne mažai yra ir tokių idealistų, kurie užprenumeruotos spaudos jau nebespėja nei peržiūrėti. Be to, anot vieno laikraščių mėgėjo, štai kas darosi su mūsų spauda: (laišką spausdiname ištisai) --

Gerbiamieji, Ačiū už keletą Dirvos numerių. Užsiprenumeruoti negalvoju, todėl prašyčiau siuntimą nutraukti. Ne dėl to, kad Dirva nepatinka. Šiuo metu prenumeruoju virš 15 lietuviškų laikraščių ir žurnalų. Priedo dar apie 15 angliškų ar lietuviškųjų anglų kalboje. Nebesuspėju perskaityti; nebeturiu laiko knygoms. Su žurnalais ir laikraščiais bėda tai, kad 2/3 turinio kartojasi per visus. To neišvengia nė Dirva. Su pagarba (parašas) --

To "2/3 turinio kartojimosi" sunku išvengti, bet pasistengti, kad taip nebūtų, galima. Būtų gera, kad prie tų pastangų prisidėtų ir senioras kolega J. Kardelis, rečiau išsikirpdamas ir perfotografuodamas savo Nepriklausomojo Lietuvos Dirvos ir kitų laikraščių straipsnius, net nepažymint, iš kur išsikirpo. Nes gi tai neprisižadaprie spaudos gerovės.

Mums rašo

PREZIDENTO RELIGINGUMAS
UŽKLIUVO

Rašydamas apie pulk. V. Šliogerio knygą "Antanas Smetona -- žmogus ir valstybininkas" (Dirva, kovo 24 d. 1967 m.) ir

liesdamas Prezidento religingumo klausimą, kurį autorius ypačiai pabrėžia, aš pastebėjau, kad dėl A. Smetonos didesnio ar mažesnio religingumo aš visai nesiginčiju, "o tik noriu pasakyti, kad autorius nepateikia jokių rimtesnių prez. Smetonos religingumo įrodymų".

I tas mano pastabas atsiliepė kun. Jonas Žvirblis iš Grand Rapids "Apie prez. A. Smetonos religingumą" (Dirva, kovo 31 d. 1967 m.) ir vienas pasaulietis A. Koncė iš New Yorko, "Alantas ir Šliogeris" (Dirva, balandžio 24 d. 1967 m.).

Kun. J. Žvirblis parašė gan ilgą straipsnį pradėdamas nuo religijos aptarimo ir pabaigoje kreipdamasis į velionį Preziden-

Pasaulinėj parodoj 'tarybiniai' lietuviai vengia kalbėti lietuviškai...

Š.m. birželio mėn. 23 d. Sov. Sąjunga pasaulinėj parodoj Montrealyje rengia "Tarybų Lietuvos" dieną. Ta proga iš Lietuvos atvyksta ansamblis Lietuva, kuriam anksčiau vadovavo Švedas. Gautom iš Lietuvos žiniom, ansamblis atvyksta nepilnam sąstata, nes po NKVD patikrinimo, į Montrealį išleisti patys patikimiausi ansamblio nariai: keturios tautinių šokių šokėjų poros ir nedidelis skaičius liaudies instrumentalistų. Tautiniai rūbai, ypač moterų, tame ansamblyje yra stipriai stilizuoti.

Montrealyje nutarta pasirodyti su tikrais, nestilizuotais mūsų tautiniais rūbais, kurie skubos keliu užsakyti Merginiuose ir jau yra siu-

tą prašydami išmesti "mums iš dangaus tokių troškimų, ryžtų, pasiaukojimų, kokių pats parodė mūsų tėvynei Lietuvai". Ir aplamai kun. Žvirblis labai karštai įtikinėja, kad Prezidentas buvęs labai religingas žmogus. Jis net ir filosofijos (gal teologijos?) griebiasi atverdams mums akis, kad religingumas "tai yra apraiška, kuri paėina iš vidujinių įsitikinimų".

Kad kun. Žvirblis tik prez. Smetonos religingumu, tai yra jo individualus dalykas ir, žinoma, aš visai nemanau tų jo įsitikinimų kritikuoti, tik aš vis dėlto manau, kad, kalbant apie istorinius faktus vien tikėjimo nepakanka: reikia juos pagrįsti. Vėlgi A. Koncė savo pastabose tuoju prisipažįsta, kad labai apsidžiaugęs, jog Šliogeris ne literatas ir todėl nesileidęs "į begalines smulkmenas, kaip norėtų jo kritikas", atseit, aš.

Visų pirma pastebėdamas, kad autorius nepateikia jokių rimtesnių įrodymų prez. Smetonos religingumui pagrįsti, dar nereiškia, kad kritikas nori "begalinių smulkmenų". Man neatrodo, kad faktų pagrindimas yra smulkmena. Kita vertus mankykla toks mažas klausimėlis: ką reiškia "begalinės smulkmenos" norint apibūdinti žmogų?

Ar tai nėra tas pat, kaip, sakysime, tapyboje vienas teptuko brūkšnis, kuris gali išryškinti visą paveikslą? Kalbant apie žmogų, viena būdinga smulkmena gali mesti pluoštą šviesos į visą jo charakterį. Todėl man ir kelia kai kurių abejonių Koncės susižavėjimas, kad Šliogeris nesąs literatas....

Vis dėlto Koncė turi humoro gyslelę, kuria nepraleidžia progos blykstelėti. Jis rašo, kad "Alantas norėtų", kad Prezidento religingumas būtų parodytas "gal net tokomis smulkmenomis: ar Prezidentas nešiojo ant kaklo škaplerius, ar labai šokinėjo lūpos kalbant poetiškai, ar stacijas ėjo keliai klūpsčias"... Taigi, vėl grįžtant prie "smulkmenų". Jei Šliogerio knygoje mes būtume paskaitytę, kad Prezidentas ėjo stacijas -- visai nesvarbu keliai klūpsčias ir nekeliaklūpsčias -- tai ta "smulkmena" būtų labai daug pasakiusi apie jo religinį stovį.

Baigdamas Koncė savo humoro gyslelę įtraukia ir filosofiskai pastebi, kad "kiekvienas žmogus teisia kitus pagal savo supratimą, politinę ir socialinę išmintį, moralę ir apriorinius nusistatymus".

Ir pridurkime: pagal savo virškinimo aparato veikimą...

Vyt. Alantas

vami. Nematysime ir paties vadovo Švedo. Jo vietą užėmė tūlas Marcinkevičius.

Sunku šiandien pasakyti, ar ansamblio pasirodymas bus tik pasaulinėj parodoj, ar jis tęs savo gastroles Kanados ir JAV žemėje, savaime aišku, daugiausiai lietuviškose kolonijose. Tuo klausimu keli Hamiltono lietuviai studentai, nuvykę į parodą ir aplankę Sov. Sąjungos paviljoną, kalbėjosi su ten dirbančiais iš pavergtos Lietuvos lietuviais, tačiau jie nieko tikro nepasakė. Bendrai, pavergtos Lietuvos atstovai Sov. Sąjungos paviljone buvo nustebę mūsų jaunosios atžalos geru lietuvių kalbos mokėjimu, nes juk pavergtoj Lietuvoj rusiškoji propaganda skelbia visišką išeivijos jaunimo nutautėjimą. Tačiau hamiltoniškai pastebėjo (parodą jie aplankė antrą atidarymo dieną), kad Sov. Sąjungos paviljono lietuviai -- tarnautojai buvo linkę kalbėti daugiau angliškai, suprantama kitų tarnautojų kalba.

Iš Pabaltijo valstybių, pirmąją "tarybinę" dieną pasaulinėj parodoj, gegužės 6 d. turėjo Estija. Deja, ji baigėsi mažo incidentu, kada 47 m. amž. vyras iš Toronto (pavardė nei tautybė neskelbiama) dažais ištepė prieš Sov. Sąjungos paviljoną stovinį paminklą, kurį anglų spauda pavadino "a salute to Soviet society and ideals". Pasikėsintojas prieš sovietų "idealus" buvo tuoj pat policijos suimtas, laukiant apkaltinimo iš oficialios Sov. Sąjungos paviljono vadovybės.

Suimtas, apklauskiamas Expo 67 policijos, pareiškė, kad jis yra buvęs Sov. Sąjungoj kalinis.

K. Baronas

"NUSKRIAUSTIEJI" MILIJONIERIAI

1965 m. General Motors Corp. pardavė savo gaminių už 27.7 milijonų dol. ir turėjo 2.1 bil. dol. pelno, o 1966 m. pardavė tik už 20.2 bil. dol. ir padarė tik 1.8 bil. dol. pelno. Sumažėjęs pelnas atsiliepė ir į korporacijos vairuotojų kišenių: sumažėjo jų pajamos 9%.

Direktoriato pirm. Frederic G. Donner 1965 m. gavo 824,964 dol. atlyginimo, o 1966 metais tik -- 790,000 dol. Reiškia, 34,964 dol. mažiau. Jo pagrindinė alga yra 200,000 dol. Tačiau daugiau negu trigubai jo atlyginimas pakyla, pasiskirsčius ir išmokėjus korporacijos pelną. 1965 m. 63 korporacijos direktoriai m s buvo paskirstyta 17.2 mil. dolerių, o 1966 m. -- 61 direktoriui teko tik 15.6 mil. dolerių.

G. M. korp. prezidentas James M. Roche 1965 m. gavo atlyginimo 868,323 dol., o 1966 m. tik 729,987 dol. Vadinasi, 138,336 dol. mažiau. Jo pagrindinė alga

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMAS

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMO (DEŠIMTOJO)

įvykstančio 1967 metų birželio mėn. 3 ir 4 dienomis.

Chicago-Sheraton Hotel
505 North Michigan Ave.
Chicago, Illinois.

D I E N O T V A R K Ė

Pentadienis, birželio 2 d.

5:00 Sąjungos mirusiųjų narių pagerbimas
Šv. Kazimiero Kapinėse.

Šeštadienis, birželio 3 d.

11-12 Registracija.
12-1:30 Iškilmingas Seimo Posėdis -- Tally Ho Room
a) Seimo atidarymas, himnai, mirusiųjų pagerbimas -- Chicago's skyriaus pirmininkas;
b) Sąjungos pirmininko žodis -- Jonas Jurkūnas;
c) Tautinė idėja ateities perspektyvoje -- Vytautas Abraitis;
d) Sveikinimai;
e) Seimo prezidiumo sudarymas.

1:30-3 Darbo posėdis:

a) Seimo komisijų sudarymas;
b) Sąjungos pirmininko pranešimas;
c) Sąjungos išdininko pranešimas;
d) Revizijos komisijos pranešimas;
e) Diskusijos dėl pranešimų.

3:15-4:30 Darbo posėdis:

a) ALTo reikalais pranešimas;
b) BALFo reikalais pranešimas;
c) Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybės pranešimas;
d) Diskusijos dėl pranešimų.

4:45-6:15 Darbo posėdis:

a) 50 metų nepriklausomybės paskelbimo sukaktis 1968 m. -- Dr. Algirdas Budreckis;
b) Skyrių atstovų pranešimai;
c) Diskusijos dėl pranešimų.

7:30 Banketas:

a) 7:30 rinkimosi laikas -- Cocktails Tropical Room;
b) 8:15 banketas -- Boulevard Room.

Sekmadienis, birželio 4 d.

9 Komisijų posėdžiai.
10 Pamaldos.
12-2 Darbo posėdis:
a) Mandatų komisijos pranešimas;
b) Nominacijų komisijos pranešimas;
c) Rinkimai --
1. Sąjungos pirmininko ir valdybos;
2. Revizijos komisijos;
3. Tarybos;
d) Rezoliucijų ir sveikinimų komisijos pranešimai;
e) Klausimai ir sumanymai;
f) Seimo uždarymas.

Po Seimo uždarymo įvyks Vilties D-jos suvažiavimas.

Primename, kad Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos įstatų 7 str. 2 past. sako:

"Seime sprendžiamą balsą turi iki seimo pareigose buvęs Sąjungos pirmininkas, valdybos, bei tarybos nariai, skyrių pirmininkai ir tam seimui išrinkti skyrių atstovai, renkami po vieną nuo kiekvienos pilnos ir nuo vienos nepilnos dvidešimties skyriaus narių."

Prašome skyrių valdybas vykstantiems atstovams duoti raštu jų išrinkimo atstovais pažymėjimus.

Sąjungos valdyba ragina visus skyrius skaitlingai dalyvauti Sąjungos Seime. Kviečiame dalyvauti ne tik rinktus atstovus, bet ir visus skyrių narius, nes šis Seimas yra dešimtas -- todėl jubiliejinis.

yra 180,000 dol. Sumažinti atlyginimai ir penkiem korp. viceprezidentams. George Russell 1965 m. gavo 786,620 dol. atlyginimo, o 1966 m. -- 634,968 dol. Jo pagrindinė alga yra 160,000 dol. Lygiai tą patį atlyginimą gavo ir Edward N. Cole. Edward D. Rollert 1965 m. gavo 642,800 dol. atlyginimo, o 1966 m. tik 508,661 dol. Semon E. Knudson ir Roger M. Kyes 1965 m. gavo virš 600,000 dol., o 1966 m. truputiuką žemiau 600,000 dol. Be to, jiems dar yra leidžiama pirkti papiginta kaina korporacijos

akcijų. Donner pereitais metais nupirko 15021 akciją (share) po 45.44 dol., kai tuo metu New Yorko biržoje General Motors akcijų (shares) kaina buvo 83,60 dol., o Russell nupirko 5103 akcijas po 63.25 dol., kai tuo metu rinkoje akcija kaštavo 103.12 dol.

Nėra pamirštami nė G. M. tarnautojai. Pereitais metais 15560 tarnautojams buvo išdalinta 106.5 mil. dolerių sumoje akcijų. Tik darbininkai jų negauna.

K. Jurgutis

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 -- Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 -- Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 -- Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITE'S į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą. Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Ilgesys, ilgesys...

Kai prieš porą metų Amerikoje lankėsi tolaikinis sovietinės Lietuvos "viceprezidentas" J. Baltušis, tai grįžęs Vilniaus spaudoje aprašė savo įspūdžius, o taip pat skaitė paskaitų per radiją ir naujosios sovietinės aristokratijos susirinkimuose. Nuo kitų turistų jis kiek skyrėsi tuo, kad mėgino būti bešališkesnis ir, ką matė Amerikoje, ne viskas jam atrodė tik bloga ir juoda.

Vienas tuo metu Lietuvoje buvęs liudininkas pasakojo, kaip kartą sovietinio elito pobūvyje Baltušis apibūdino Amerikos lietuvius. Esą, daugelis tautiečių ten nebloginai gyvena, gerai įsitaisę, bet laimingi nesijaučia. Jie liūdi, dvasioje kenčia ir labai, tiesiog skausmingai ilgisi Lietuvos...

Klausytojų tarpe buvęs žinomojo "tarybinio didvyrio", "Dul-dul dūdelės" autoriaus poeto Liudo Girono sūnus V. Sirijos Gira, taip pat sovietinis rašytojas ir uolus buržuazinės Lietuvos supuvimo vaizduotojas, netikėtai iš savo kėdės burbtelėjo: — Cha... Žinoma, aš gal taip pat norėčiau gerai gyventi Amerikoje ir iš ten skausmingai ilgėtis Lietuvos.

Tai aukščiausias rūšies humoras, kokio seniai buvau begirdėjęs.

Šiame posakyje glūdinti tragikomedija nėra nei visai nauja nei tik sovietinio Lietuvos laikotarpio padaras. Ir Nepriklausomybės laikais nekartą tekda išgirsti teisingus ar neteisingus, bet visai panašaus pobūdžio atsiliepimus apie Amerikos lietuvių gyvenimą ir jų begalinį paliktosios tėvynės ilgesį.

Tiesa, lietuvių išeivijos spauda ir literatūra naujam nepriklausomoms Lietuvos gyventojams ir jo kitiems standartams daug įtakos nebeturėjo, ir su tikim, gal be reikalo net per daug buvo ignoruojama. Iš aktyvesnės išeivijos rašytojų nebent tik Kleopas Jurgelionis ir kai kuriais atžilgiais tuomet jaunas Antanas Tulys dar būdavo atsimenami ir vertinami. Taipgi ir kai kurios Amerikos lietuvių kompozitorių dainos, nors noriai dainuojamos, tačiau visiškai užmirštos, kad tai būtų išeivijos kūrėjų širdies do-

vanos savo gimtinės kraštui. To poetinio, dažniausia labai graudaus ir sentimentalios gimtiosios žemės ilgesio, skaudžios nostalgijos, lietuviškos vaikystės pergyvenimų atsiminimų realusis lietuvis savo nepriklausomoje valstybėje nebemokėjo šiltai įvertinti ir reikiamai pagerbti. Priešingai, iš tų visų tyriausių jausmų ir sentimentalaus idealizmo kai kada jis tik žiauriai pasijuokdavo. Jis net pasakydavo: — Jeigu taip ilgėtės tėvynės ir be jos negalite gyventi, jeigu svetimame krašte laimės neradot, tai ko ten būnat, ko kenčiat, kodėl ją palikt, kodėl negrįžtat? Juk durys atviro, skubėkit atgal į gimtinę ir dirbkite jos gerovei...

Tas pats nesupratimas, kartais su pašaipos ar pasipiktinimo gaida, būdavo taikomas ne tik graudžių eilėraščių ir sentimentalių dainų rašytojams, bet lygiai ir visuomenininkams, politikams bei partijų didvyriams. Pavyzdžiui, tekdamo girdėti, kaip koks socialdemokratas, kad ir labai vertindamas Naujųjų redaktoriaus P. Grigačio atkaklią kovą už socializmą ir demokratinių laisvių atstatymą Lietuvoje, karčiai pastebėdavo: — lengva jam Chicagoje už mus "kovoti", bet tegu pats grįžta tėvynėn ir padeda mums vietoje atstatyti demokratines laisves ir čia įkurti socializmo tvarką, tai būtų daug geriau...

Lygiai ir Draugo redaktoriaus poeto L. Šimūčio iškalbingoms pastangoms išlaisvinti Lietuvą nuo smetoniškos prispaudos katalikinių partijų bloko naudai, — tokiai kruvinai kovai nebūta deramo respekto nei pačių Lietuvos katalikų tarpe. O kodėl, esą, tasai buvęs pasakutinis demokratinio seimo narys, pabalsavęs už Smetonos išrinkimą į respublikos prezidentus, viską palikęs, vėl išskubėjo Amerikon? Toks kovotojas mums būtų reikalingesnis ir Lietuvai svarbesnis čia namie. Gi Amerikoje ir be jo lietuviai turi pakankamai daug vienuolynų ir parapijų... parinkti aukų Lietuvos katalikų politinei akcijai remti.

Pašaipliška kritika, žemaziūriškas nesupratimas, egoistiškai žlubi akiračiai, pakaruokliškas humoras, gal net begėdiškas cinizmas. Bet taip bū-

davo, toks buvo gyvenimas. Ir tokia amžina tragikomedija, de-ja, tebėra.

Amerikoje ir Kanadoje pačių išeivių tarpe į lietuviškų organizacijų veiklą, į ideologinių grupių vadus ir politikus buvo žiūrima visai kitaip. Daug rimčiau. Visiems buvo aišku, kad tai organizacijų veikla atlieka milžinišką vaidmenį lietuvių labui ir pačiai Lietuvai. Ir kad tas darbas reiškia tautiečių begalinį pasiaukojimą ir šventos pareigos atlikimą. O politikai, kurie, taip sakant, narsiai kovojo, kad greičiau nuverstų nepakenčiamą ir blogą santvarką Lietuvoje, atitinkamų grupių buvo laikomi didvyriais, šviesiais vadais, kurių kilnų darbą privalu admiruoti ir vis paremti naujomis aukomis.

Dar šiltesnis ir be partinių skirtumų teigiamai vertinamas ir "globojamas" buvo išeivijos kultūrinio baro kūrėjų reiškinys. Poetai, muzikai, solistai ir choristai, scenos artistai, V. Bieliaus šokėjai, naudojosi plačiosios visuomenės simpatijomis, ir nebuvo įprasta ginčyti, kad jie savo gal ne-pakankamai talentais ir mėgėjiškais bandymais "žalotų gerą skonį" ar nesukurtų pažymėtinų meno vertybių. Aščiau kritikuoti, reiklumą rodyti, daryti priekaištus, juos pajaukti ir smerkti ar tuo labiau kelti kažkokius "pasaulinio masto" reikalavimus būtų nepatriotiška, nemo ralu, stačiai neleistina ir beveik beprotiška.

Su pasikeitimais Europos politinėje geografijoje po antrojo karo, su netikėtu 30-40 tūkstančių naujų ateivių sūbūtelėjimu, su atvykėlių skambiais ir garsiais vardais — politikų, generalų, profesorių, rašytojų, visokių daktarų, dailininkų, architektų, aktorių, muzikų ir solistų, — iš karto ir per staigiai daug kas pasikeitė. Ir visa kuriam laikui labai susidrumstė. Bet ilgainiui esminis skirtumas paliko bemaž tik vienas. Jeigu ir naujasis išeivis nelaimingas, niurzga, gyvenimu nepatenkintas, vis "tebekovoja" už politinės Lietuvos santvarkos pakeitimą ir jos išlaisvinimą, vis skaudžiai ilgisi tėvynės ir serga nostalgija, bet ten negrįžtat, — tai į piktą priešą okupuotą tėvynę jis bent turi tikro ir rimto pagrindo kolkas negrįžti.

Bet visos kitos senosios išeivijos nuotaikos, seni papročiai ir seni politikos ir kultūros reiškiniai kriterijai kasmet labiau neišpasakytai stengiasi įsigalėti tokie pat, kokie čia jie visuomet buvo anksčiau.

Tokia, matyt, lemtis, ar dar tikriau — pati būtis ir aplinkybės diktuoja savo tradicinius įstatymus. Kai viskas ar beveik viskas patriotinėje veikloje ir ypač kultūrinės kūrybos pramonė ir pramogų dienotvarkė į pristatoma (dažniausia teisingai), kaip kilni pasižventėlių auka lietuvių, tai įprastiniai normalių visuomenių intelektualiniai kriterijai ir standartai turi pasitraukti į šalį. Lieka vertinti ir džiaugtis ne tuo, ko norėtume ar išdrįstume reikalauti, bet ką dar turime ir kiek dar šiaip taip galime.

Jeigu kas šią taisyklę užmirštų ar bandytų elgtis priešingai, tepasigaili jo Viešpatas Dievas, nes daugumas tautiečių

ir kūrėjų tokio tikrai nepasigailės. Išdrįsimas aukščiausiu mastu neįvertinti išeivijos politinio ir kultūrinio įnašo Lietuvai prisikelti anapus ir lietuvių išlaikyti šiaurės visuomet dar ras demostenų, kurie pasipiktins "žūlumu" ir išaiškins, kad tai yra nedovanotinas išeivijos vaidmens ir jos pasižventusių kūrėjų niekinimas. Kaip lygiai ir stoka vien tik teigiamų aptarimų dabartinei, didžia dalimi jau dažniausia mėgėjiškai įvairiojai kultūrinei kūrybai, kartais net pats jos pavadinimas "mėgėjiška", jau laikomas nepatriotišku, neteisingu, ignorantišku, griauančiu, pasižventėlių genijų meninius laimėjimus įžeidžiančiu ir niekinančiu užmoju.

Į šiuos skersvėjus pateko ir Marijos Aukštaitės "Rožių vasara", kuri knygoje sužydėjo, mano nuomone, mažiausia 25 metais per vėlai. Tuomet ji iš karto ir be svyravimų būtų buvusi čia įvertinta labai teigiamai, ko gražiausiai, su džiaugsmu. O dabar... Toks stambus iš visų storiųjų eilėraščių rinkinys praėjo mažai pastebėtas. Gi kurie vertino, per daug buvo just tona netikrumas, neuoširdumas, dirbtinis mandagumas, varžymasis. Tokį rezervuotumą gerai suprantu, nes gana neįauku ir gal bangu būtų storžieviškai pasakyti, kad tai labai gerų norų ir kilniausių intencijų mėgėjiškas darbas, tačiau į moderninės lietuvių literatūros raidą nebesuspėjęs įsiriškiuoti.

Aš surizikavau maždaug taip pasakyti ir labai atsiprašau, — be abejo, blogai padariau. Bet kitaip negalėjau. Jei neatsispyriau rizikai apie šią knygą šitaip pasisakyti, tai ypač kad "Rožių vasaroje" ir jos rašytojos asmenybėje. radau kitokio įdomumo ir man labai nuostabaus grožio.

HELP WANTED MALE

TOOLMAKERS—JOURNEYMEN
All around—Wanted at once
Must be able to set up work from
Prints wit Close Tolerances.
For Afternoon Shift
Steady work for qualified men.
Phone Ed. Grant 313 — 536-0200
8-4:30 daily
NICHOLSON FILE CO.
An Equal Opportunity Employer
(54-63)

MALE OR FEMALE

OPPORTUNITY FOR
PHYSICAL THERAPIST
IMMEDIATE OPENING FOR REGISTERED PHYSICAL THERAPIST IN 500 BED HOSPITAL. COMPLETELY MODERN FACILITIES. SALARY COMMENSURATE WITH EXPERIENCE AND ABILITIES. FRINGE BENEFITS.
WIRE CALL OR WRITE TO PERSONNEL DIRECTOR
WESLEY MEDICAL CENTER
550 NORTH HILLSIDE
WICHITA, KANSAS 67214
(53-62)

OPPORTUNITY FOR
REGISTERED MEDICAL
RECORD LIBRARIAN
SALARY COMMENSURATE WITH EXPERIENCE AND ABILITY. LIBERAL EMPLOYEE BENEFITS.
APPLY CALL OR WRITE
CAYLOR-NICKEL CLINIC & HOSPITAL
BLUFFTON, INDIANA
219 — 824-3500
(53-59)

7 SKIRTUMAI

1. Lazdos rankena ilgesnė; 2. Virvės išlenkimas prie krepšio skirtingas; 3. Kampe sienoje akmuo didesnis; 4. Gyvatės uodega ilgesnė; 5. Pakabinto apsiauto apačia skirtinga; 6. Akinių rėmeliai suglausti; 7. Ašočio rankena skirtinga.

Viešėdami Chicagoje pirkite naujo modernioj

PARAMA-MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. St. Remy Imp. 3 Str. Napoleon Brandy 5th — \$4.39
2. Sunny Brook 80 proof whiskey 5th — \$3.39
3. Imported Scotch Whiskey 5th — \$3.98
4. Imported French Cordials 5th — \$2.98
5. Ljebfraumilch German Wine 5th — \$0.98

6. Imported French Brandy 5th — \$3.35
7. Ricadona Vermouth 30 oz. Bot. — \$1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

(18)

Tomas Lievenas Marselyje užėjo į "Rainbow Airways" amerikiečių lėktuvų kompaniją pasiimti rezervuotus sau ir Lindneriams bilietus į Lisaboną. Lėktuvas turėjo išskristi kitą dieną 3 val. 45 m. po pietų. Tuo momentu į įstaigą įėjo du lakūnai su lėktuvo keleivių palydove, iš jų pasikalbėjimo su tarnautojais suprato, kad jie tik atskrido ir rytoj skrenda į Lisaboną 3 val. 45 m. po pietų. Jam tuo šovė galvon mintis.

Keleivių palydovė buvo nuostabiai graži. Tomas buvo gabus pažintinis ir už pusvalandžio jis jau pietavo su ja restorane. Ji vadinosi Miss Mabel Hastings.

Kitą rytą, padėdamas jai viešbutyje uždaryti jos lagaminėlį, tarp baltinių įkišo juodąjį portfelį.

Lėktuvas jau buvo pasiruošęs kilti, kai Tomas pro langelį pamatė sustojus automobilį ir iš jo iššokusį vyrą rankom rodant lakūnui žneklus, kad palaikyti.

Šaltis nubėgo nugarą, nes tas žmogus, kuris ten rodė ženklus, buvo ne kas kitas kaip majoras Loos iš Koelno.

-- Atrodo, kad jie sėka mano pėdomis, -- pagalvojo Tomas. -- Bet jiems nepasiseks mane pagauti, nes lėktuvas tuoj pakils.

Deja, lėktuvas nepakilo ir motorai nustojo sukėti. Iš lakūnų skyrėsi pasirodžiusi palydovė Mabel pranešė, kad turi paimiti pasivėlavusį keleivį.

Majoras Loos pasikėlė ir bloga anglų kalba atsiprašė keleivių už sutrukdyimą. Jis šypsodamasis nusilenkė Tomui, bet šis jo lyg nematė.

Lisabonoj vyko normalus gyvenimas. Čia buvo privažiavusių daug bėglių, kurių vieni, atsivežę kapitalus, ištaiktingai gyvena. Čia

taip pat visų kraštų šnipai buvo susisukę savo lizdus ir tarpusavy, kaip geriausi bičiuliai dalinosi informacijomis.

Muitinėje Tomas Lievenas turėjo pereiti griežtą kontrolę. Visi jo daiktai buvo nuodugniai peržiūrėti ir jis pats nuogai išrengtas. Bet prie jo nerado nei didelės sumos dolerių, nei juodojo portfelio. Muitininkai mandagiai atsiprašė praleido, Lindneriai jau seniai buvo viešbutyje, bet Tomas dar turėjo pereiti pasų kontrolę. Majoras Loos neatsilikė nė žingsnio. Kai Tomas sėdėjo į taksį, Loos pamėmė kitą.

Tomui užėjo šetoniškas noras majorą pavedžioti už nosies ir davęs geras arbatpinigius šoferiui liepė greitai važiuoti, sukiojantis mažom gatvelėmis. Loos taksį sekė neatsilikdamas. Pagaliau, Tomas išlipęs iš taksi įsimaišė minion, norėdamas majorui pamankštinti kojas. Kai jam atsibodo žaisti, prisiartinio prie majoro ir pakeldamas skrybėlę pasakė:

-- Gal atsisėsim restorano terasoje truputį pailsėti? Paskutinioji diena jums buvo nelengva.
-- Užtenka juokauti. Šį kartą jūs iš manęs neištruksite, net jei bandytumėte bėgti iki pasaulio galo...
-- Bet jūs užmirštat, kad mes esame ne Koelne, Čia vokiečių majoras neturi tos galios, kaip ten ir ne tiesa, majore Loos? Vokietijos nurijo seile.
-- Būkit malonus mane vadinti Lehmannu.
-- Gerai, pone Lehmannai, štai laisva vieta terasoje, sėskime.

Restorano padavėjas jiems atnešė gėrimus ir jie toliau šnekučiavosi kaip seni pažįstami.

-- Pone Lehmannai, aš jus įspėjau, Portugalija yra neutralus kraštas ir aš čia sugebėsiu gintis...

-- Bet mielas Liev... atsiprašau, mielas Leblanc, jūs klaidingai suprantate mano misiją. Admirolas Canaris prašė jums pasakyti, kad galite nepersekiojamas grįžti Vokietijon. Jis man pavedė nupirkti iš jūsų juodąjį portfelį....

-- Ahl
-- Kiek jūs norite?
Ir pasilenkęs per stalą pusbalsiu pridėjo:
-- Aš žinau, kad jūs tebeturite sąrašą.

Tomas nuleido akis, paskui staiga pasikėlė, atsiprašydamas, kad turis telefoną paskambinti. Jis nesinaudojo restorano telefonu, kas jo manymu būtų neprotinga, bet perėjo per gatvę ir iš telefono būdelės paskambino į Palacio do Estoril-Parque viešbutį, paprašydamas sujungti su Miss Hastings. Lėktuvo palydovė tuo įsakė.

-- Jean, ką tu darai mieste? Aš tavęs laukiu nekantraudama.

-- Aš greit būsiu, brangioli. Turiu tik mažytį reikalą sutvarkyti. Mabel, vakar padėdamas tau uždaryti lagaminą, per klaidą su ta

vo daiktai įmaišiau savo, įdėjau juodą portfelį. Būk gera, nunešti į apačią ir paprašyti viešbučio reikalų vedėjo padėti į geležinę spintą.

-- Gerai, aš tuoj padarysiu, darling... Tik skubėk greičiau grįžti. Rytoj aš skrendu į Dakarą.

Kalbėdamas telefonu, Tomas pajuto, kad kažkas pridėjęs ausį prie būdelės durų klausosi, tad jis smarkiai atidarė duris ir vyras suriko iš skausmo gavęs smūgį į galvą.

-- Atsiprašau! -- pasakė Tomas Lievenas.

Vyro veidas pasirodė kažkur matytas. Ir staiga jis prisiminė, kad tas vyras 1939 metais jį ištrėmė iš Anglijos.

Ne, tai negalėjo būti Mr. Lovejoy, anglų slaptosios tarnybos agentas. Kodėl jis turėtų būti Lisabonoj ir klausytis prie telefono būdelės? Tomas nutarė užkalbinti tikrąją pavarde.

-- Kaip jums sekasi Mr. Lovejoy?

-- Blogiau negu jums, Mr. Lievenai, -- atsakė užkalbintasis nesijaudindamas. -- Manote, kad didelis malonumas bėgioti paskui jus. Ir dabar dar tos durys!

Išsitraukęs nosinę jis prispaudė prie guzo kaktoje.

-- Kas jus čia atvijo į Lisaboną, Mr. Lovejoy?

-- Vadinkite mane Ellington. Tai mano pavardė Portugalijoje.

-- Ranka ranką plauna. Tad vadinkite mane Leblanc, nes šiuo vardu aš gyvenu Portugalijoje. Bet jūs neatsakėte į mano klausimą.

-- Ar jūs dar ilgai juoksitės iš mūsų. Manote, kad mes nežinome, jog admirolas Canaris jumis susidomėjęs. Ar manote, kad Londonas nesiklauso vokiečių radijo pranešimų.

-- Aš maniau, kad jie šifruoti.

-- Mes turime kodą.

-- O vokiečiai turi jūsų, -- pasakė Tomas, kuriam staiga kilo noras pasijuokti. -- Jūs turėtumėte visi susirinkti krūvon ir bendrai žaisti!

-- Aš žinau, kad jūs esate cinikas. Tada Londono aerodrome aš įsitikinau, kad jūs esate žmogus be garbės, be moralės, be tėvynės...

-- Ačiū už komplimentą.

-- Ir štai kodėl aš pasakiau Londone: leiskit man su juo derėtis, jis nežino vieną kalbą -- pinigą.

-- Vieną sekundę palaikyt. Kiekvienas dalykas savo vietoj. Pasakykit man ką čia darote.

Ir Lovejoy jam išdėstė, kaip anglų slaptoji tarnyba iš vokiečių pranešimo iššifravusi, kad admirolas Canaris pavedė Loosui jį surasti, o pastarasis pranešė kad savo žvėrelį seks Lisabonoj, tai jis sėdęs į pirmąjį lėktuvą ir atvykęs dviem valandom anksčiau, iš aerodromo sekęs iki čia ir matęs terasoj besikalbant su vienu vyru.

-- Manau, kad majoras Loos?

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Studija apie žemės ūkio švietimą Nepriklausomoje Lietuvoje

Šiomis dienomis Chicagoje pasirodė dr. J. Dauparo parašyta ir jo paties lėšomis išleista knyga. Autorius išangoje rašo: "Šiame veikale stengiausi pateikti skaitytajai žemės ūkio mokslų bei žemės ūkio ir namų ūkio mokyklų istoriją, o taip pat būdinguosius mokyklų tipus ir atvaizduoti, kiek sąlygos leidžia, žemės ūkio švietimą Lietuvoje, nuo pat pradžios iki 1940 metų".

Reikia pripažinti, kad šis užsimojimas ir to uždavinio įgyvendinimas dr. J. Dauparui labai pavyko. Tai vienintelis tos rūšies veikalas, lietuviškai parašytas ir gili ir išsami studija žemės ūkio kultūros ir švietimo kėlimo netik Lietuvoje, bet ir kitose Europos pirmajose valstybėse. Pirmoje šios knygos dalyje autorius duoda trumpą žemės ūkio švietimo istoriją, pažymėdamas, kad žemės ūkio mokslai dar labai jauni, jie tesiekia vos 150-160 metų amžiaus, nurodopirmąsias žemės ūkio akademijas Vokietijoje (Celėje, Moglino ir kit.) įkurtas pradžioje 19 amžiaus, išdėsto kaip kūrėsi žemės ūkio mokslas prie universitetų ir žemės ūkio mokyklos ūkininkams šviesti Šveicarijoje, Austrijoje, Danijoje, Švedijoje, Norvegijoje ir kituose kraštuose. Autorius pažymi, kad iš Lietuvos Centralinio Valstybės Archyvo, jo surinktomis žiniomis, etnografinės Lietuvos teritorijoje įsikūrė ir veikė šios pirmosios žemės ūkio ir namų ūkio mokyklos: Rietavo žemės ūkio mokykla (Rietave) 1859 m., Siduriškių žemesnioji žemės ūkio mokykla (Utenos apskr.) 1890, ji veikė 15 metų. Pagojaus žemesnioji žemės ūkio, pienininkystės ir gyvulininkystės mokykla (Raseinių apskr.) 1891 m.

JONAS NAŠLIŪNAS

ji veikė 19 metų. Panevėžio žemės ūkio ir namų ūkio mokykla 1890 m.

Autorius, giliai išstudijavęs Vakarų Europos valstybių žemės ūkio švietimo istoriją, duoda pilną vaizdą, kaip ten buvo vykdomas ūkininkų švietimas per kursus, pavyzdinius ūkius, liaudies universitetus, mokyklas, kaip ten buvo paruošiami žemės ūkio mokslų specialistai ir mokytojai. Šis bendras skyrius užima apie trečdalį knygos, o didžioji šio veikalo dalis pasvęsta žemės ūkio švietimui Lietuvoje. Autorius trumpai nurodęs, koks buvo ūkininkų švietimas caristinės Rusijos laikais Lietuvoje, išvardinęs tų laikų veikusias žemės ūkio mokyklas, prieina prie žemės ūkio švietimo Nepriklausomoje Lietuvoje ir smulkiai išdėsto, kaip žemės ūkio švietimui tarnavo Žemės ūkio Akademijs Dotnuvoje, aukštesniosios žemės ūkio mokyklos, žemesniosios žemės ūkio ir namų ūkio mokyklos, įvairūs specialūs kursai, Jaunųjų ūkininkų Rėteliai - J.U.R., paskaitos, agronomų patarimai, kultūriniai ūkiai, žemės ūkio parodos, ūkininkų ekskursijos, ūkininkų profesinės bei kooperatinės organizacijos ir žemės ūkio spauda.

Dr. J. Dauparas, kaip jis pats rašo, medžiagą šiai knygai rinkęs dar Nepriklausomoje Lietuvoje nuo 1935 m. iki 1940 metų ir tą surinktą medžiagą atsigabėjęs į JAV. Šiame veikale autorius labai plačiai išdėsto žemės ūkio švietimą Lietuvoje ir yra surinkęs labai daug statistinių duomenų. Šioje knygoje pilna visokių statistikos žinių lentelių, kur nurodoma, kiek ir kokioje mo-

kykloje mokinių mokėsi kiekvienais metais per Nepriklausomos Lietuvos laikotarpį, kiek žmonių per tas mokyklas perėjo, kiek kiekvienais metais kainavo kiekvienos mokyklos išlaikymas, kiek Dotnuvos Žemės ūkio Akademijs išleido agronomų ir miškininkų ir visa eilė kitokių statistikos žinių, surištų su žemės ūkio švietimu ir mokslu. Toje knygoje rasime viso Nepriklausomos Lietuvos laikotarpio visų mokyklų biudžetus.

Šiame veikale autorius nurodė ir išvardino visus žemės ūkio laikraščius,ėjusius Lietuvoje. Išvadoje autorius nurodo gyvenime pasireiškusius tų mokyklų trūkumus ir kaip juos reikėjo taisyti ir kaip žemės ūkio švietimą gerinti. Leidinyje yra beveik visų mokyklų rūmų nuotraukos ir visų Dotnuvos Žemės ūkio Akademijos rektorijų nuotraukos.

Dr. J. Dauparas, kruopščiai surinkęs smulkius davinčius apie Lietuvos žemės ūkio mokyklas, akademiškai išdėstęs Vakarų Europos ir Lietuvos žemės ūkio švietimo ir mokslo problemas, atliko didžiulį darbą ir pasitarinavo Lietuvos mokslui. Iš šios knygos matyti, kad Lietuvoje žemės ūkio švietimas ir mokslas prilygo prie pačių kultūringųjų Europos valstybių. Autorius, didelis žinovas žemės ūkio mokslo, labai sistematingai, aiškiai ir nuosekliai išdėstė visas iškelto problemas. Ši reta knyga labai sklandžiai parašyta, lietuvių kalba gera, knygos stilius akademiškas. Dr. J. Dauparas moka logiškai, trumpais sakiniais ir labai aiškiai savo mintis reikšti, todėl ši knyga labai lengvai skaitoma. Šis veikalas su smulkiais daviniais atvaizduoja žemės ūkio mokslo istoriją Lietuvoje ir reprezentuoja Lietuvą, kaip kultūringą valstybę, kuri savo žemės ūkio švietimu ir mokslu prilygo prie pačių kultūringųjų Europos kraštų. Šios knygos keletą simtų egzempliorių autorius žada išsiuntinėti universitetams ir knygynams. Patartina šią vertingą knygą perskaityti.

IKARO SONATA ANGLŲ KALBA

Prof. Raphael Sealy (Būfalo universitetas), žinomas vertėjas į anglų kalbą, baigė versti Jurgio Gliados romaną Ikaro Sonata.

Knyga leidžia Maryland Books leidykla, vadovaujama rašytojo St. Zobarsko. Knyga pasirodys vasaros pabaigoje. Tai antroji to pat autoriaus knyga anglų kalboje. Pirmoji knyga Namai ant smėlio (House

Smogas virš New Yorko miesto

UŽTERŠTAS ORAS

DR. D. DEGESYS

1952 metais gruodžio mėnesio 3 dieną Londoną apsupo didelė migla, kuri tęsėsi 7 dienas. Per tas septynias dienas apie 4000 Londono gyventojų mirė, o dar didesnis skaičius susirgo plaučių bei širdies ligomis. Panaši migla 1948 metais buvo apsupusi Pensilvanijos valstijoje esantį Donoros miestelį, kur per penkias dienas susirgo 5000 gyventojų ir iš jų 20 mirė. Yra ir daugiau užregistruotų panašių atsitikimų ne tik Amerikoje, bet ir Europoje, kur didelės miglos metu mirė daug žmonių. Amerikiečių bei anglų terminologijoje tokios miglos yra vadinamos "smog". Tai yra junginys dviejų žodžių, būtent smoke ir fogs. Šitas dviejų žodžių junginys ir charakterizuoja tikrą smogo sudėtį. Smogui susidaryti reikia tam tikrų sąlygų, būtent, žemesnis oro sluoksnis turi būti šalttesnis už aukštesnį oro sluoksnį. Normaliomis sąlygomis esant oro sluoksnis, esantis arčiau žemės, būna šiltesnis už aukščiau esančius. Šiltesnis oras kyla aukščiau ir beklidamas nusėda dūmus bei įvairias nuodingas dujas, kurios pasigamina žemės paviršiuje. Tokiu būdu, oras cirkuliuoja aukštyne net ir nesant vėjų. Kai kuriais atvejais oras aukštesniuose sluoksniuose pasidaro, kai šilto oro srovė paviršiuje, iš pietų nueina rudens arba žiemos metu į šiaurę ir ten laikinai sustoja. Toks šilto oro sluoksnis laikoprispaudęs prie žemės šalto oro sluoksnį ir, jei vėjas jų neišblaško, tai didelių miestų rajonuose susidaro smogas. Fabriko bei automobilių dūmai nekyla į viršų, bet susimaišo su ore esančia migla ir kabo ten tol, kol vėjas juos išblaško.

upon the sand) buvo palankiai atžymėta stambiausių amerikinių žurnalų.

Ikaro sonatos herojus yra M. K. Čiurlionis. Knyga bus iliustruota M. K. Čiurlionio paveikslų reprodukcijomis. Išankstinis knygos prenumeravimas eina labai sėkmingai.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse daugiausia smogo problemą turi Los Angeles miestas. Los Angeles randasi ant Pacifiko okeano kranto. Pacifiko vanduo yra šaltas, vasaros metu šilta Pacifiko oro srovė slenka per vandenyną į Los Angeles pusę. Oro sluoksnis, esantis arčiau vandens atšala. Šaltesnis oras, pasiekęs Los Angeles miestą sustoja, nes iš žemės pusės esantieji kalnai neprileidžia jokio vėjo. Žodžiu sakant, susidaro labai geros sąlygos smogui formotis. Fabrikų, bet automobilių dūmai nekyla į viršų, o stovi šalto oro sluoksnyje, nes šiltesnis oras iš viršaus spaudžia apatinį sluoksnį žemyn. Susirinkę šaltam oro sluoksnyje chemikalai, dulkės, bei dujos saulės spindulių įtakoje skyla ir jungiasi tarp savęs, ir Los Angeles oras pasidaro tikra chemine laboratorija. Ore atsiranda nuodingų augalams ir žmonių dujų bei erzinančių akis ir kvėpavimo takus junginių. Los Angeles smogas skiriasi nuo New Yorko ar Londono tuo, kad čia maža vandens garų, todėl matomas smogas metu yra geresnis.

Plieno bei sunkios pramonės apdirbimo metu anglies arba alyvos dūmuose susidaro gana dideli kiekiai sieros dvideginio. Sieros dvideginis yra dujos ir yra nuodingos augalams ir žmonių. Šios dujos, susijungusios su vandeniu pavirsta į sieros rūgštį, kuri smulkių lašelių formoje laikosi ore arba nukritusi į žemę pragaužia plieno dažų bei kaučiuko paviršius. Daug kas mano, kad šios dujos buvo priežastimi didelio mirimų skaičiaus Londono smogo metu. Fabriko dūmų kontrolė yra galima. Modernūs fabrikai kaminuose

įrengia specialius aparatus, elektrostatiniais precipitatoriais vadinamus, kurie elektromagnetiniu būdu sulaiko įvairias dulkes ir sumažina dūmų kiekį apie 75-85%. Pittsburgho miestas, kuris praeityje buvo

juodžiausias ir suodniausias iš Amerikos miestų, sutvarkęs dūmų problemą pasidarė švarusnis už daugelį kitų.

Didėjant automobilių skaičiui Amerikos miestuose, darosi problema, kaip sulaikyti oro teršimą miesto gatvėse. Dideli skaičiai automobilių sudegina didelį kiekį benzino ir išmeta didelį kiekį nepilnai sudegintų junginių, hidrocarbons vadinamų. Šie hydrocarbons junginiai, manoma, prisideda prie įvairių plaučių susirgimų bei plaučių vėžio atsiradimo. Yra apskaičiuota, kad į Los Angeles miesto orą per 24 valandas automobiliai paleidžia apie 1000 tonų šių nepilnai sudegintų liekanų.

Kita nuodingų dūjų rūšis tai azoto dvideginis - nitrogen dioxide, kuri pasigamina įvairių dyzelių motoruose. Jų ore nėra daug, bet jos yra labai nuodingos. Smogo metu susidaro ir daugiau nuodingų dujų, pav. ozono, bet jos, besijungdamos su kitais junginiais, pranyksta iš oro greičiau.

Pagal 1965 metų išleistą įstatymą (Clean Air Act) 1968 metų automobilių modeliai privalo turėti pagerintus motorus ir jų išmetamų hidrocarbons ir anglies viendeginio dujų kiekių turėti būti mažas. Bet augant automobilių skaičiui, 1980 metais jų bus tiek daug, kad ir su pagerintais motorais dujų kiekis miestuose nebus mažesnis negu dabar. Azoto dvideginiui pašalinti iš dūmų šiuo metu dar nėra metodo, nors tikimasi, kad 1970 metų modeliams toks metodas jau bus surastas. Kąangi automobilių dūmus yra sunku kontroliuoti, todėl kai kas mano, kad elektrinių automobilių įvedimas vidaus miesto susisiekimui būtų efektingas metodas oro švarumui palaikyti.

Tol, kol dūmai bei dujos kyla į viršų, tol jos nėra mums kenksmingos, bet visiems yra aišku, kad užterštas miesto oras sudaro didelę problemą mūsų sveikatin-

(Nukelta į 6 psl.)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

SUSIJUNGUSI SU

PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus išnuomoti butus Sovietų Sąjungoje, o taip pat sovietų gamybos dovanas: — automobilius, šaldytuvus, televizijos aparatus, skalbimo mašinas, maisto produktus ir t.t.

INFORMACIJŲ IR NEMOKAMŲ KATALOGŲ GALITE GAUTI VYRIAUSIOJE ĮSTAIGOJE ARBA VISUOSE MŪSŲ SKYRIUOSE.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 WEST 45TH STREET, NEW YORK, N. Y. 10036
TEL. CI 5-7905

UŽTERŠTAS ORAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

gumui išlaikyti. Žmonių skaičius su plaučių ligomis, kaip chroniškas bronchitas, emphysema, astma bei plaučių vėžys vis didėja didesniųjų miestų rajone. Įvairios dulės bei dujų junginiai erzina plaučių takų sienelės ir sukelia jose reakciją. Tos reakcijos pasekoje plaučių sienelės sustorėja ir surambėja. Per surambėjusius plaučius deguonis sunkiai patenka į kraują. Širdis pradeda smarkiau plakti o smarkiau plakanti širdis reikalauja daugiau deguonio. Susidaro užburtas ratas. Plaučiai pasidaro jautrūs įvairiems mažiems susirgimams. Su tokiais plaučiais žmonės gali gyventi tol, kol ore būna pakankamas procentas deguonies (21%), bet smogo metu įvairios dujos bei dulkės sumažina ore deguonies procentą ir todėl daugelis jų užtrokšta. Maži vaikai yra irgi jautrūs smogo orui.

Sveikatos departamentas bando įtikinti žmonių mases bei kongresų narius, kad Jungtinėms Amerikos Valstybėms reikia sutvarkyti ir sustabdyti oro teršimą, kol dar nepasidarė per vėlu. Kadangi tai susiduria su išlaidomis, privačiose rankose esantieji fabrikai nelabai yra linkę jas didinti, tai progresas toje srityje nėra

PYPKĖS IR BARZDOS

Balandžio mėn. 29 d. Van Wyck aukštesniosios mokyklos salėje Jamaica, N.Y. New Yorko Lietuvių Teatras pastatė Kosto Ostrausko viena veiksme dramą Pypkę ir Algirdo Landsbergio viena veiksme farsą Barzdą. Žiūrovų susirinko apie 250, kurių tarpe buvo teatro entuziastų iš Bostono, Philadelphia, Washingtono, Chicagos.

Išėjimo teatras būdingas tuo, kad neturėdamas palankių darbo sąlygų, remiasi daugumoje žodžiu. Beje, tai yra idealu tam tikriems reikiams veikalamis ir dar retesniems aktoriams su ypatingais gabumais vaidyboje bei mimikoje. Tačiau vis dėlto būtina teatro dalis yra butaforija, kuri perkeltų žiūrovą vaizdinės iliuzijos pasauliu. O čia išėjimo teatras atsistoja prieš hamletišką klausimą: būti ar nebūti. Būti -- reiškia sutelkti didžias pastangas dekoratoriaus, ap-

švietėjo, siuvėjo, scenos techniko, kas išvadoje reiškia neišbrendamas skolas. Nebūti -- reiškia viešą veikalo perskaitymą užsimerkusiems klausytojams.

New Yorko teatrinė grupė, vadovaujama Vyt. Valiuko, užsispyrė būti. Tai jiems dideli plusas. Dekoratoriai dailininkai Romas Viesulas Pypkei ir Albinas Elskus Barzdai, apšvietimas Vytauto Oniūno, Barzdos Stasio Ilgūno, scenos technika Donato Banaičio, Dalios Bylaitienės, Zenono Jurgio ir Romo Vilko.

Matant Pypkę pirmiausia išpūdis veikalo spartą žengti. Ostrausko tekstas šiam priėjimui palankus. Gal būt, tai ir yra tinkamiausias veikalo teatrinis sprendimas. Tačiau tekstas šią pagrindinę liniją slepia savotiškoje barokinėje potekstėje. Ponužudymo žudikas ir auka atkuria nužudymo eigą. Mat, auka nusipirko parduotuvėje pypkę, kuri žudiko įtariama esanti jo mirusio dėdės palikimas tarnaitėi (mirties patale jis matė dėdę su išardyta pypke, kurios viduje išegtas deimantas) ir tarnaitė nesugadinti pypkę parduoda už centus. Gobšiusis gimnaitis atseka pirkėją, nori iš jo visokiais būdais atsitiinti pypkę ir pagaliau papildo nesąmoningą žmogžudystę. Pasirodo, jog tai nebuvo anoji pypkė. Abi pusės pralaimi. Pypkė vaidinime įvesta trečiuoju asmenu. Ji yra lyg graikų orakulas pramatęs ateitį. Tačiau trijų veikėjų kolektyve tai gali greitai išvirsti į lygiagrečią veikėją, prarasti savo paskirtį ir barokiškai sustabdyti veiksmo eigą.

Režisierė Dalia Juknevičiūtė iškėlė Pypkę už sienos, kuri akimirksniu šviesų pagalba pro sienos plyšius bei sieninio laikrodžio skaitlinę žvelgė į grumtynes. Jos diktoriai aiški, o išlaikomos pauzų pilnos neri. Visa akcija perkelta į auką Vyt. Valiuką ir žudiką Kazį Vasiliauską. Tai itin sunkus reikalavimas. Tobulumui nėra galo. Nors abu aktoriai profesionalai ir įgudę, kažin ar įtampa būtų išsilaikiusi be muzikos ir šviesų pagalbos. Tačiau visumoje spektaklis tinkamai sumanytas ir patenkinamai išpildytas.

Chicagos lietuvių skautų ir skaučių šv. Jurgio iškilmingoje sueigoje balandžio 23 d. vidurio rajono vadas v.s. V. Tallat-Kelpša sega ordiną "Už nuopelnus" skautų rėmėjui V. Vaitkevičiui.

B. Juodelio nuotrauka

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

Bronys Raila — LAUMIŲ JUOSTA	\$2.50
V. Šlogieris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
J. Audėnas — PASKUTINIS POSEDIS	\$4.00
Vl. Ramojus — KRITUSIEJI UŽ LAISVĘ	\$2.50
Pr. Naujokaitis — ŽYDINCIO DIENOS	\$3.50
J. Balys — LIETUVIŲ LIAUDIES PASAULĖJAUTA	\$3.00
B. Zabiela — KLAIDA	\$3.00
Gintarė Banaitytė-Ivaškienė — BALTASIS STUMBRAS	\$3.60
KREPSINIO ISVYKA AUSTRALIJOJE	\$3.00
Vytė Nemunėlis — MESKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
SIRDIES PRIEPUOLIAI	\$3.75

Be to, visa eilė kitų poezijos ir beletristikos knygų. Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI — Stereo — \$5.00, Mono — \$4.50	
A. Stempuzienė — D. Lapinsko — DAINOS Stereo — \$7.00, Mono — \$6.00	
St. Baro — OPERŲ ARIJOS — Stereo — \$7.00, Mono — \$6.00	
AURELIA — šokių muzika	\$5.00
B. Tamošiūnienė — SVAJONIŲ SŪKURYS	\$6.00

Siunčiant čekį ar perlaidą, pridėkite 25 centus persiuntimo išlaidoms.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

WANTED
MAN OVER 25
for work on stone and
marble, to learn trade.
Apply in person:
JOSEPH PICARIELLO, INC.
20 Newbury Street,
Route 1, Danvers, Mass.
(33-55)

PAVASARINIAI IR VASARINIAI SIUNTINIAI 1967 METAMS

Iš daugelio specialiai sudarytų mūsų siuntinių 1967 metų pavasariui ir vasarai siūlome du, kurie yra labai praktiški, už žemą kainą ir į juos yra įtraukta viskas, kas labiausiai reikalinga Jūsų artimiesiems.

Žinoma, taip pat, kiekvienas siuntėjas gali sudaryti dovanų siuntinį savo nuožiūra pasinaudodamas mūsų kainoraščiu.

MOTERIŠKAS (1967).

Nailoninis su diržu itališkas lietaus, 3 yd. vilnonės angliškos kostiumui medžiagos, 4 yds. puikios suknelės medžiagos, 1 komplektas nailoninių apatinių rūbų, 2 p. geriausias rūšies nailoninių kojinių, 1 šilkinė gėlė skarelė, 1 nailoninė skarelė, 12 specialiai parinktų namų darbų adatų, 2 špulės labai stiprių siūlų, 1 trumpom rankovė megstukas.

Kainuoja \$75.00.

VYRIŠKAS (1967).

Itališkas nailoninis su diržu dėvimas lietaus, 3 1/2 yds. angliškos vilnonės kostiumui medžiagos, 2 nailoniniai vyr. maškiniai, 1 terylynas kaklaraištis, 1 komplektas apatinių rūbų, 2 p. nailoninių arba vilnonių kojinių, 12 įvairaus dydžio adatų, 2 špulės labai stiprių siūlų, 3 jarda vilnonės paltui medžiagos.

Kainuoja \$75.00.

Jungtinis moteriškas 1967 ir vyriškas 1967 siuntinys kainuoja \$135.00.

Tebesiuočiame ir visus kitus mūsų anksčiau skelbtus siuntinius dar vis už tą pačią kainą.

Automobilius, dviračius, motociklus, siūvamasias mašinas, svaiginamus gerimus, tabaką ir maistą (sov. gamybos), pristatome iš kooperatyvų Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje.

Persiuočiame ir Jūsų pačių sudarytus siuntinius.

BALTIC STORES LTD. (Z. JURAS)
421 Hackney Rd., London, E. 2., England.

Seniausia šioje srityje lietuvių firma, greitas ir garantuotas pristatymas.

Atstovai:

A. Kušinskis, 167 College St., Sudbury, Ont., Canada.
L. Radzevičius, R. R. #2, Port Arthur, Ont., Canada.

Galime pervesti ir pinigus, už ką gavėjas turi teisę pasirinkti kas jam patinka iš specialių krautuvų.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

deda nelygiai sunkias naštas. Tas pats galioja ir jo kareiviui Edmundui Vaičiuliui. Tėvai Albina Uknevičiūtė ir Kazys Vasiliauskas gan gerai atliko fariziejų vaidmenis, o Onytė -- Dalia Juknevičiūtė buvo smagiai čiauškianti linksmuolė ilgaus plaukais ir trumpa suknele -- vaidybinė priešingybė grėsmingai ir tamsiai Pypkei.

Albino Elskaus dekoracijos taupios lyg orientaliniam teatre. Tuo jos grakščios ir prisiderinančios prie režisūrinės krypties.

Dviejų metų bėgyje tai vienintelis New Yorko Lietuvių Teatro pasirodymas. Tenka tik linkėti, kad ryžtas nesibaigtų, nes kas buvo parodyta, palieka gražia atmintim ir viltim, jog kitais metais bus vėl naujas jų vaidinimas.

(Kj)

TEISINIS PATARIMAS

Kl. Kai apleidau Lietuvą, ten palikau apie porą stambių žemės ūkių. Dabar jau 18 metų kai gyvenu Amerikoje ir esu JAV pilietis. Aš su žmona manome padaryti testamentą, turėdami galvoje, kad prie visų kitų dalykų, norėtume įrašyti į tą testamentą Lietuvoje paliktą nuosavybę, kurią norime užrašyti savo broliams ir seserims. Ar taip būtų galima padaryti?

J. B.

Ats. J. B. Amerikoje darėdami savo testamentą galite paskirstyti tik tai to-

kį turtą, kurį turite JAV-bėse. Lietuvoje arba kitose valstybėse esamą turtą paskirstyti testamentu, padarytu Amerikoje, negalima, nes jis ten būtų neefektyvus, nes jo kitos valstybės nepripažintų, kas liečia paliktą turtą kitose valstybėse. Lietuvoje esamą nuosavybę būtų galima palikti užrašyti kitokių būdu, būtent, taip vadinama Amerikoje plačiai naudojama Warranty deed forma, jeigu esamoji santvarka Lietuvoje tai pripažintų. Pastebėtina, kad visos valstybės, tiek Europoje, tiek kitur, tokią Warranty deed formą pripažįsta, bet jokių būdu pagal testamentą turto paskirstymo nėra viena minėtų valstybių nepripažįsta.

Adv. Charles P. Kal

• Juozas Masilionis mokytojų studijų savaitėje DAINAVOJE nuo liepos 30 iki rugpjūčio 7 dienos darys pranešimą "Lietuvių literatūros dėsimo problemos". Po pranešimo diskusijos. Dalyvaujantieji studijų savaitėje mokytojai turės progą plačiau šiuo klausimu pasisakyti.

• Benediktas Lungys, vertindamas lituanistinį švietimą, kaip būtiną lietuviškosios kultūros išlaikymui, ne kieno neprašomas, paskyrė \$30.00 Pedagoginio Lituanistikos Instituto veiklai paremti. Už šią visai nesitiktą auką viešai Instituto vadovybė reiškia nuoširdžią padėką.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

VLIKO PIRMININKO
PRANESIMAS
VISUOMENEI

VLIKo pirmininkas dr. Kęstutis J. Valiūnas padarys viešą pranešimą lietuvių visuomenei Clevelande, sekmadienį, gegužės 14 dieną, 4 val. po pietų šv. Jurgio parapijos salėje.

Visi clevelandiečiai kviečiami gausiai atsilankyti.

• Paskutinė diena pakvietimams įsigyti į kun. K. Žemaičio pagerbimo pietus yra sekmadienis, gegužės 14 d. Norintieji pietuose dalyvauti prašomi bilietus įsigyti iki minėtų datos, nes rengėjai turi žinoti dalyvių skaičių užsakant maistą.

• Piligrimų kelionė į Our Lady of Consolation šventovę, kuri randasi Carey, Ohio, rengia CTS.

Kelionė įvyks sekmadienį, gegužės 21 d. iš Public Sq. 7:30 ir 8 val. ryto. Grįžtama iš Carey 4:30 val. p.p. Bilietai po 4:25 dol., vaikams iki 13 m. 3.25 dol.

Vairuotojas
laukia!

**CTS
PILGRIMAGE TOUR**
TO CAREY, OHIO
SUNDAY, MAY 21

Junkitės prie tūkstančių piligrimų kelionės į Marijos šventovę... Consolator of the Afflicted at Carey, Ohio.

Autobusai išvyksta iš Public Square tarp 7:30 ir 8 val. ryto, vežant puikiai aplinka į šventovę. Paskutinis autobusas išvyksta iš Carey 4:30 p.p.

Suaugusiems \$4.25. Vaikams 12 m. ir mažiau \$3.25. Užsakykite bilietus siunčiant čekį CTS Fun Tours, 1022 Carnegie Ave., Cleveland, Ohio 44115. Bilietus galite įsigyti ir CTS Information Booth, Public Square.

WELCOME ABOARD!

ATEITININKŲ SEIMOS ŠVENTĖ

Šį savaitgalį, gegužės 13-14 d.d. Clevelande šv. Jurgio parapijoje įvyksta Clevelando Ateitininkų Seimos šventė. Šventė programa:

Šeštadienį: 7:30 LINKS-MAVAKARIS: šokių muzika, lengvi užkandžiai, kavutė. Meninę programą atlieka ateitininkų jaunimas.

Sekmadienį: 10:30 IS-KILMINGOS PAMALDOS IR POSEDIS. Pamaldose visi ateitininkai dalyvauja organizuoti ir su vėliavomis. Meninę programėlę atliks jaunučiai. (Ateitininkai į pamaldas renkasi 10:15, eispa bažnyčion 10:25).

Liet. organizacijų, ypač jaunimo atstovai ir visi lietuviai, besirūpiną lietuvių bės ir jaunimo išsilaikymu, yra maloniai kviečiami šventėje dalyvauti.

Clevelando Ateitininkai

• Vacys Rickus, gyv. 1514 E. 49, daugelio lietuviškųjų organizacijų narys ir rėmėjas, po ilgos ir sunkios ligos yra atsidiūręs labai sunkioje materialinėje būklėje.

Organizacijų, kurioms V. Rickus priklausė, nariai ir vadovybės yra prašomos susidomėti ir susirūpinti šio nelaimės ištikto lietuviu likimu.

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

HELP WANTED MALE

**THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.**

3784 E. 78 St.
Cleveland, Ohio

341-1700

A Subsidiary of
**PNEUMO-DYNAMICS
Corp.**

**MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components**

**KELLER-
HYDROTEL**
Contouring and profiling
Machines

**HORIZONTAL
BORING
MILLS**

**TURRET
LATHES**

**GAP TURRET
LATHES**

**ENGINE
LATHES**

**MILLING
MACHINES**

**RADIAL
DRILLS**

**NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES**

CAUSITE GERĄ VALANDINI
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL
341-1700

for an interview convenient
for you.

Cleveland Trust mielai sako taip.

**Tik klausk mūsų.
Mūsų atsakymas
gali būti kaip
muzika jūsų
ausims.**

Federalinės Depositų Oraudimo Bendrovės narys.

• Zigmąs Dautartas, Cleveland, yra atsiuntęs LF valdybai šio turinio laiškutį: "Siunčiu Lietuviai Fondui dar \$50.00. Bendras mano įnašas bus \$100.00. Tikiu, kad tuomi tapsiu pilna teisiu LF nariu. Ateityje, manau, bus galima tą įnašą padidinti.

Chicagiškis Stasys Tiškevičius, atsiuntęs Lietuviai Fondui \$1000.00 savo laišku tyje rašo: "Linkiu Tamsoms sėkmės verbuojant Fondui narius ir taip pat linkiu galimai greičiau surinkti užbrėžtą milijono dol. sumą."

LS adresas: 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. (Sk.)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

PARDUODAMI NAMAI

Hillgrove

puikus 3 mieg. medinis colonial — tikrai gražus. Tik už \$21,900.

Windward

mūro bungalow — ištisas rūsys, dvig. garažas — tik 12 metų. Nepakeičiamas už prašomą kainą.

Neff Rd.

čia turime puikų 2 šeimoms namą — 10 m., 6-6, dvig. garažas, įkainuotas tik už \$38,900.

Visi šie namai prie E. 185 gt. ir Naujos parapijos.

UPSON REALTY
499 E. 260 Street
Euclid, Ohio 44132

Tel. RE 1-1070

(53-55)

LOS ANGELES

IR VĖL DEL LIETUVIŲ FONDO!

Los Angeles lietuvių bendruomenė žinoma visoje Amerikoje ne vien tik kaip gausi rašytojų, bet ir čia gyvena daug gerai uždirbančių gydytojų, architektų, inžinierių ir kitokių profesionalų. Taip pat yra daug verslininkų bei prekybininkų, kurie yra puikiai įsitaisę ir pasiturinčiai gyvena. O ir visų kitų tautiečių uždarbiai čia geresni, negu kitur.

Lietuvių Fondo vadovybė todėl ir prašo Los Angeles lietuvių, kad jie skaitlingai jungtųsi į LF narių eiles. Iš mūsų laukiama 90 tūkstančių dolerių, kad LF galėtų iki 1968 jubiliejinių metų galo užbaigti siekiamo vieno milijono sutelkimą.

Los Angeles LF vajeaus komitetas padėjo nemaža pastangų LF idėjai išgarsinti, tačiau ligšioliniai daviniai nėra geri. Suaukota tik 6,555 doleriai.

Mažiau gausios lietuvių vietovės mus yra šiuo atžvilgiu žymiai pralokusios. Tad sukrusime ir mes! Stokime į Lietuviai Fondą savo iniciatyva, nelaukda-

mi kada vajeaus vykdytojai aplankys namuose! Reikia visiems pasispausti, kad tinkamai atliktume savo pareigas. Savo įnašus įteikite bet kuriam LF vajeaus komiteto nariui. Šiuo metu LA LF vajeaus komitetą sudaro: pirmininkas — J. Motiejūnas, vicepirm. — dr. J. Jusionis, sekr. — A. Pažiūrienė, izd. — S. Paltus ir nariai — Alė Rūta-Arbienė, V. Apeikis, kun. dr. P. Celiešius, B. Čiurlionis, dr. J. Jurkūnas, J. Kaributas, A. Kiršonis, K. Liaudanskas, K. Motušis, A. Polikaitis, J. Raibys, A. Skirius, L. Valiukas, O. Žadvydas.

Čekius, išrašytus LITHUANIAN FOUNDATION vardu siusti J. Motiejūnui, 555 N. Beachwood Dr., Los Angeles, Cal. 90004.

Primenu, kad paaukota sumą galima nurašyti nuo savo pajamų valstybinių mokesčių. Tapkite LF nariais dar šiandien!

Jonas Motiejūnas,
Los Angeles LF vajeaus
komiteto pirmininkas
(Sk.)

HELP WANTED MALE

1ST CLASS
TOOL ROOM MACHINISTS
&
THREAD GRINDERS

1st & 2nd SHIFT
Steady work, fringe benefits. 55 hour
work week.
The 20th Century Machine Co.
6070 E. 18 Mile Rd.
Utica, Mich.
313 — JE 9-0660
(51-57)

SHEETMETAL MAN
Region Scotch Plains, N. J.
Work Precision Sheet Metal (Precision work on Sheet Metal).
Good advancement opportunities at
new organization in modern, clean,
plant, diverse and interesting work
primarily in Aerospace & Electronics.
Good pension, steady work, & benefits.
INDUSTRIAL MICROWAVE CORP.
520 Martin Place, Scotch Plains, N.J.
(201) — 322-4411
(54-55)

MALE OR FEMALE

WANTED EXPERIENCED
WINDERS & REELERS
FOR
1ST — 2ND & 3RD SHIFTS

Call in person
9 to 11 AM or 1 to 4 PM

**WALTER MARSHAL
SPINNING CORP.**
POCASSET ST., THORNTON, R.I.
(53-55)

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamintojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

MALE

EXPERIENCE
DESIGNER—ESTIMATOR
With 5 or more years of experience
in the Stamping Field.

SALARY POSITION
VOSS INDUSTRIES
2168 W. 25TH ST.
CLEVELAND, OHIO
216 — 771-7655
(55-57)

EXPERIENCED SET UP MEN
For light assembly and machining.
Setup experience in punch press, turret lathe or screw machine required.
Many fringe benefits and good hourly wage. Old reliable East Side manufacturing plant.

Call or apply
GUARANTEE SPECIALTY MFG. CO.
9401 Carr Ave.
Cleveland, Ohio
451-9744
(53-55)

WANTED AT ONCE
BULLARD OPERATORS
ENGINE LATHE OPERATORS

Must be able to set up work from
Blue Prints & Close Tolerances. 55
hour work week. Year round. Liberal
benefits.

DEPENDABLE TOOL & MFG.
5416 DETROIT AVE.
CLEVELAND, OHIO
(51-60)

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMO

proga **birželio mėn. 3 d.** rengiamas

BANKETAS

Sheraton-Chicago viešbutyje, 505 North Michigan Ave., Chicago, Ill.

NERIJA LINKEVIČIŪTĖ

MENINĖ PROGRAMĄ
ATLIKS

Solistė

Nerija Linkevičiūtė,

solistas Jonas Vaznelis ir

kompozitorius Darius Lapinskas.

Šokiams gros Markausko kapela.

DARIUS LAPINSKAS

7:30 val. vak. kokteiliai
"Tropical" salėje.

8:15 val. vak. banketas
"Boulevard" salėje.

lėjimas — \$10.00 asmeniui.

Bilietai iš anksto gaunami pas B. Paplėnienę,

5647 So. Wood Street,

Chicago, Ill. 60636. Tel. RE 7-8186.

JONAS VAZNELIS

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Lietuvos Valstiečių Liaudininkų vadovybė korespondenciniu būdu buvo išrinkta šios sudėties: Jonas F. Daugėla, Antanas Kučys, Mečys Mackevičius, Juozas Audėnas, dr. Vanda Suogienė, Jonas Bertasius, Kazys Karvelis, dr. Juozas Pajaujis ir Jonas Kardelis.

• Lietuvių sporto darbuotojų konferencija įvyks š. m. birželio mėn. 3-4 d.d. Clevelande, Ohio, Čiurlionio Namuose, 10908 Magnolia Drive. Posėdžių pradžia — šeštadienį, birželio 3 d., 1 val.

Darbotvarkėje: SĖLFAS S-gos organizacinės problemos ir veiklos direktyvos; Krepšinio rungtynės su Pan American pirmenybių komandom;

Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų sukakties proga 1968 m. planuojama krepšinio išvyka.

Visi sporto darbuotojai ir buvę darbuotojai — veteranai kviečiami dalyvauti šioje konferencijoje.

• William Cahill gegužės 13 d., 1:45 val. Informacijos seminare, Jaunimo Centre, Chicagoje, kalbės tema

ISPŪDINGAS KONCERTAS PHILADELPHIJOJE

Per vietos radiją skleidžiamam lietuviškam Bendruomenės Balsui išlaikyti komitetas buvo surengęs balandžio 29 d. šaunų vakarą - koncertą. Programą išpildė mūsų žymusis akordeonistas Kazys Daubaras ir Žibuoklių sekstetas, vadovaujamas Lūdo Stuko iš New Yorko. Publika koncertu buvo labai patenkinta ir paliko geriausius prisiminimus. Bendras visų išpildis liejasi kone į vieną lygį. Kas jau kas, bet akordeonistas Kazys Daubaras laikytinas vienas iš geriausių tos rūšies menininkų šios šalies padangėje ir žinoma Lietuvos gero vardogarsin-toju. Grojamų dalykų išpildymo technika, kompozicija, tonų moduliacija bei jų apvaldymas iš aukštinio garso iki žilkinų plonybių atliepimo žavėjo nevieną klausytoją.

"Kaip praveisti gerą propagandą".

Anthony Stelmok, iš Chicago Sun-Times kalbės tema "Kaip paruošti laikraščio reportažą".

Kviečiami atsilankyti lietuvių laikraštininkai ir visi kas domisi informacijos pravedimu.

BOSTON

SMUKŲ KONCERTAS

Šeštadienį, gegužės 13, 8:30 val. vakare Izidorius Vasyliūnas duoda dviejų smukų koncertą. Smukų talkininkauja jo studentė Jane O'Malley. Koncertas įvyks South End Music Center, 32 Rutland Street, Boston, Mass.

Fortepijonu palydės Vytenis M. Vasyliūnas. Ansamblių papildys violončelė tos mokyklos mokytoja Mrs. Eleanor Diemer. Bus išpildyta keturios Arcangelo Corelli (1653-1713) sonatos — B dur op. 3 Nr. 3, d moll op. 2 Nr. 2, h moll op. 2 Nr. 8 ir D dur op. 1 Nr. 12.

Žodį apie kompozitorių ir veikalus trumpai pasakys mokytojas Frederic Davis. lėjimas nemokamas.

• Cosmos Parcels Express Corp. vadovaujama J. Vajčiūčio persikėlė į 331 W. Broadway, So. Bostone, tel. 268-0008.

baras ir Žibuoklių sekstetas, vadovaujamas Lūdo Stuko iš New Yorko. Publika koncertu buvo labai patenkinta ir paliko geriausius prisiminimus. Bendras visų išpildis liejasi kone į vieną lygį. Kas jau kas, bet akordeonistas Kazys Daubaras laikytinas vienas iš geriausių tos rūšies menininkų šios šalies padangėje ir žinoma Lietuvos gero vardogarsin-toju. Grojamų dalykų išpildymo technika, kompozicija, tonų moduliacija bei jų apvaldymas iš aukštinio garso iki žilkinų plonybių atliepimo žavėjo nevieną klausytoją.

K. Daubaras per šį savo pasirodymą stebėtinai buvo geroje nuotaikoje ir neišdidus. Programą išpildė su geru kaupu prido.

Lūdo Stuko vedamas Žibuoklių sekstetas išpildė eilę gražių visuomenės mėgiamų dainelių, kurioms akompanavo pats jų vadovas. Jų susidainavimas buvo geras ir pats dainų repertuaras -- nemenkas. Po smarakesnių paplojimų, publikai nerimstant, jų troškimą dar keliom dainelėm pribaltino.

Po koncertinės dalies sekė linksmesnioji, su šokiais, broliškais pasidraugavimais. Tuo pat metu įvyko laimingų bilietų traukimas. Buvo leidžiami dail. A. Tamošaičio ir dr. J. Puzino paveiksai.

Bendruomenės Balsas, atrodo, per šį vakarą pusėtinai kasą pastiprino. Niekas nepamakys, kad mes čia neveikiame. J.Bubelis

HELP WANTED MALE

WANTED
EXPERIENCED
SURFACE
GRINDER
HANDS

FOR PRECISION AIRCRAFT PARTS AND TOOL AND GAGES. STEADY WORK FOR QUALIFIED MEN. FRINGE BENEFITS.

313 — 756-6800 (49-55)

WANTED 1ST CLASS SKILLED CARBIDE AND H. S. S. SURFACE GRINDERS MILL HANDS EXPER. ON FORM TOOLS Day Shift. Top wages. All fringe benefits. 58 hr. week. 313 - BR 3-2297

PROTOTYPE SHEET METAL Day shift, uninterrupted 58-hour week, past 18 mos.

PROTOTYPE LAYOUT HAMMER FORM BENCH HANDS TOOL AND DIE MAKERS PRESS SETUP AND TRYOUT MEN APPRENTICES

Fully paid Blue Cross, Blue Shield, life, health and accident insurance. Company parking lot, centrally located, just off Chrysler and Lodge X-ways. VINWOOD METALCRAFT 2700 FRANKLIN, DETROIT, MICH. (52-57)

REQUEST RECORD

Naujausios ir gražiausios autentiškos lietuviškos ilgo grojimo plokštelės. Nepriimkite jokių pakaitalų.

žiūrėkite REQUEST gamybos plokštelių krautuvėse arba reikalaukite katalogų rašant:

REQUEST
RECORDS, INC.
66 Mechanic St.
New Rochelle, N. Y.

Lietuvių skautų Atlanto rajono vadai balandžio 29-30 d. buvo suvažiavę Kennebunkporte pasitarti dėl ateities veiklos. Suvažiavime dalyvavo vyr. skautininkas Vladas Vijeikis iš Chicagos. Nuotraukų pirmoj eilėj iš kairės: Juozas Starėnas, Vytas Dambrauskas, Mykolas Subatis, Vytautas Zdanyš ir Romas Jakubauskas. Antrojo eilėj: Algis Glodas, kun. Antanas Saulaitis, Vytas Kidolis, Paulina Kalvaitienė, Vladas Vijeikis, Jonas Monkus ir Petras Molis. Č. Kiliulio nuotrauka

PADĖKA

Mūsų mylimai mamytei, uošvei ir senelei
A. A.

MARIJONAI GINTAUTIENEI

mirus š. m. vasario 28 dieną Trenton, N. J., nuoširdžiai dėkojame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už pareiktas mums liūdesio valandoje užuojautas, už užprašytas šv. Mišias, gėles bei aukas labdaros organizacijoms.

Mūsų gili padėka kunigui P. Totoraičiui už maldas bei šv. Mišias ir už tartą jautrų atsiviekinimo žodį. Dėkojame kunigui S. Railai už koplyčioje atkalbėtą rožinį.

Nuoširdus ačiū visiems, kurie dalyvavo laiduotuvėse ir palydėjo į kapines. Taip pat dėkojame karsto nešėjams.

Elsbergai, Didžiuliai ir
G. Baniėnė

RETA PROGA

įsigykite papiginta kaina
šias knygas:

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš Sibiro, lietuvių kalboje. Knyga gausiai iliustruota re-tomis nuotraukomis. KAINA \$3.00

KELIAS Į KAIRĘ

ALĖS RŪTOS romanas, premijuotas Dirvos konkurse. KAINA \$3.00

DAILININKAS RAUBA

VINCO RAMONO novelės. KAINA \$3.00

ALMA MATER

R. SPALIO romanas iš studentų gyvenimo Nepr. Lietuvoje. KAINA \$5.00

Visų keturių knygų bendra kaina \$14.00, bet Dirvos skaitytojai, naudodamiesi knygų išpardavimo vaju, moka tik

10 dol.

už keturias knygas.

DIRVOS ADMINISTRACIJAI
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti keturias knygas: Palik Ašaras Maskvoje, Kelias į Kairę, Dailininkas Rauba ir Alma Mater, už papigintą kainą — 10 dol.

Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Prie šio jungiamas čekis ar money order 10 dol. sumoje.